29.4. GENT ROELAND 10u30

LOSSE NUMMERS 6 F WEEKBLAD - 28 APRIL 1962 - NR 17 8e JAARGANG

de VOLKSUNIE

BLAD VAN DE VLAAMS NATIONALE PARTIJ

BEHEER : Maur. LEMONNIERLAAN 82, BRUSSEL. TEL. 11.82.16 VERKRIJGBAAR BIJ ALLE DAGBLADVERKOPERS

GROTE MEETING TE ANDERLECHT

★
Op vrijdag 4 mei te 20 u. in St Anna-zaal St Guidostraat.

★
Sperkers :
Mr. F. van der Elst
R. Mattheyssens
D. de Coninck

ALLEN NAAR ASSE

1 MEI : FEEST VAN DE ARBEID IN HET VLAANDEREN VAN WERKLOOSHEID EN MOBILITEIT ?

Bekroning «Neen Gilson»-aktie

De Vierde Federale Landdag op 3 juni a.s. te Asse moet en zal een triomfantelijke uiting van Vlaamse levenskracht en Vlaamse strijdlust worden.
Uit talrijke streken van het hele Vlaamse land begint de stroom van vragen en berichten over medewerking, ingelegde bussen e. dgl. binnen te vloeien.
Het Sekretariaat van de Landdag legt de laatste hand aan het programma dat binnenkort zal worden meegedeeld.
Reeds thans staat vast dat deze Landdag een reusachtig succes tegemoet gaat. In Vlaams-Brabant, aan de poort van Brussel, zullen op 3 juni duizenden en nog eens duizenden uiting geven aan hun hardnekkige wil, het « Neen Gilson » tot een werkelijkheid te maken.

NOG SLECHTS VIJF WEKEN

Van nu tot 3 juni blijft er niet meer zo heel veel tijd. In ieder arrondissement, in ieder kanton, in iedere belangrijke gemeente van het Vlaamse land dienen onverwijld de nodige maatregelen te worden getroffen om de verplaatsing naar en de deelneming aan de Landdag te regelen.

Op dit ogenblik, in het licht van de aanslag die door de regering op Vlaanderen en vooral op Vlaams-Brabant wordt gepleegd, is het meer dan ooit nodig dat het federale Vlaanderen verzamelen blaast rond één enkele vlag, voor één enkele massale betoging.

De « verboden betoging » te Lier was een succes. De drie vorige Landdagen waren een steeds stijgend succes. De Vierde Landdag moet een overdonderend succes worden.

Allen aan het werk. Niet morgen. Vandaag reeds !

WEST-VLAANDEREN?

KIND VAN DE REKENING

Enkele weken geleden riep Van den Boeynants het partijkader van de C.V.P. bijeen op het fameuze «Appèl 62». Deze bliksemvergadering achtte de C.V.P.-vorzitter noodzakelijk o.m. in het licht van de spektakulaire vooruitgang der Volksunie in West-Vlaanderen. De verkiezingen in de Westhoek, de tientallen succesvolle « Neen-Gilson »-meetings bekroond met de massavergadering in de Kortrijkse stadsschouwburg waren voor de West-Vlaamse C.V.P.-ers evenveel tekens aan de wand.
Hoe kan het anders ? De nationalistische voolichting werpt haar eerste vruchten af. De West-Vlamingen geven er zich rekenschap van dat hun provincie méér misschien nog dan andere Vlaamse provincies het kind van de Belgische unitaire rekening is.

Geen werk in eigen streek

De West-Vlaamse bevolking met thans meer dan 1.000.000 zielen, bedraagt 11,8 % van de Belgische bevolking. Maar in 1961 bedroeg het aandeel der West-Vlaamse werkloosheid in die van gans het land 15,3 %, ruim meer dus dan het West-Vlaams bevolkingsaandeel. De werkloosheid der mannen lag in dat jaar nog hoger in de provincie : 16,3 % van het Rijkstotaal.

De volledige werkloosheid ligt in West-Vlaanderen steeds hoger dan de gedeeltelijke. Voor het hele land is de verhouding net andersom. Zulks wijst er dus op dat de kustprovincie in ontstellende mate heeft af te rekenen met strukturele werkloosheid.

Bepaalde West - Vlaamse arrondissementen worden gans in het bijzonder door deze gesel getroffen. In 1960 bedroeg het percentage der werklozen t.o.v. de aktieve bevolking 13,2 % in Diksmuide, 10,4 % in Ieper en 9,9 % in Oostende.

Het gunstigste West-Vlaams arrondissement, Roeselare lag met 6.4 % nog steeds beduidend boven het ten honderd voor het hele land (5,7 %). Men heeft uitgerekend dat per jaar circa twee miljard verloren gaan aan rechtstreeks inkomen in West-Vlaanderen door de werkloosheid.

De werkloosheid, zoals ze geboekt en statistisch geteld wordt, geeft slechts een onvolledig beeld van de toestand, omdat er geen rekening wordt gehouden met de verdoken werkloosheid. Deze vorm van werkloosheid die vooral optreedt in de landbouw en de distributiesektor, kan moeilijk in cijfers worden uitgedrukt. Vakkundige schattingen echter voeren tot het besluit dat alleen reeds in het arr. Brugge 10.000 personen niet-renderende arbeid verrichten.

Naast de werkloosheid en de verdoken werkloosheid kent West-Vlaanderen nog een speciale gesel, die van de grensarbeid. In 1961 waren er in de provincie 40.000 grensarbeiders, hetzij 2/3 van het Belgisch totaal. Daarnaast zijn er nog steeds een 5.000-tal seizoenarbeiders en tenslotte pendelen iedere dag 15.000 West-Vlamingen naar werkgelegenheden buiten de provincie.

In totale percentages uitgedrukt ziet de toestand voor de West-Vlaamse werknemers er uit als volgt : 15,3 % werklozen, 17 % grensarbeiders, 8,7 % mobielen, hetzij een totaal van 41 % dat ofwel werkloos is ofwel werk buiten de provincie moet zoeken.

Dat deze toestand een ongehoorde weerslag heeft op de West-Vlaamse middenstand, het kultureel en intellectueel leven in de provincie, de studiemogelijkheden der West-Vlaamse jeugd vergt wel geen betoog.

De remedie ? Federalisme!

VOLKSUNIE-MEETING TE IEPER

OP ZONDAG 6 MEI TE 10 UUR 30 STADSSCHOUWBURG

SPREKERS :

MR F. VAN DER ELST
WIM JORISSEN
LEO WOUTERS
DANIEL DE CONINCK
DR. H. LE COMPTE

PLAGERIJEN VOOR ZEELIEDEN

Geachte Redaktie,

Ik heb uw bijdragen en uw tussenkomsten ten voordele van de zeelieden gevolgd. Aan de klachtenlijst kan ik nog een hele hoop plagerijen toevoegen. Het is namelijk voor een beginneling-zeeman zeer moeilijk om in de Pool opgenomen te worden.

En, niettegenstaande er genoeg zeelieden aan het « polen » (stempelen) zijn, geraken de vreemdelingen en voornamelijk de Spanjaarden er heel gemakkelijk in. Er wordt hier al beweerd dat dit door tussenkomst van het Hof zou geschieden ! Op ons schip is er bv. een Spaans matroos aan boord zonder Belgisch zeemansboek, vorige reis is er nog een bijgekomen die nog nooit gevaren heeft (hij was vroeger kaartjesknipper in een Spaans station!) hij kwam hier aan boord met een Belgisch zeemansboek.

Als men dan weet dat wij eerst moeten gevaren hebben om onze zeemansboek te krijgen, dan begrijpt men dat er duistere invloeden tussen zitten. Hoe komen die vreemdelingen zo gemakkelijk in onze pool terwijl onze mensen moeten stempelen ?

Weet U wat men aan een jonge zeeman vraagt die zijn inschrijving bij de pool wil bekomen ? « Hebt U al gevaren ? ». « Neen » « Dan kunt U niet opgenomen worden ! ».

« Maar ik wil gaan varen » « Dat gaat niet, U zijt niet in de pool ».

Dat en meer van die plagerijen staan beginnelingen - zeemannen te wachten.

Zeeman - Antwerpen

REDERIJEN

Geachte Redaktie,

Met belangstelling volgen wij zeelieden uw aktie ten onzen voordele. Mag ik uw aandacht nog vestigen op de taaltoestanden bij de meeste rederijen ? Alle briefwisseling is er praktisch uitsluitend in het Frans. Mijn logboeken (betreffende de machines) zijn in het Engels, de korte verslagen voor de rederij zijn in het Frans, hoewel ik alles in het Nederlands invul, maar hoevelen durven dat? Op de brug is vanzelfsprekend alles in het Frans : de logboeken papieren, verslagen en dergelijke. We hadden vroeger een Vlaamsgezinde eerste-stuurman aan boord die noodgedwongen alles in het Frans moest invullen want de kapitein was een eentalige Waal! Op onze rederij zijn er vier schepen, waarvan er drie onder bevel staan van Waalse kapiteins en een onder bevel van een Brusselaar, een franskiljon van eerste klasse natuurlijk. Een dezer kapiteins is dan nog een neger, ge moet niet vragen hoe hij die Vlaamse koelies die bij hem aan boord zijn minacht ! We hebben sedert enkele tijd nog een nieuw geschenk gekregen : het eten dat we aan boord krijgen moet nu betaald worden. Straks willen ze nog dat we zonder eten varen !

Zeeman - Oostende.

VOLBA FRANSKILJONS ?

Geachte Volksunie,

Een der gekendste oud-leerlingenbonden van België en zeker van het Vlaamse land, is Volba : Vlaamse Oud-Leerlingen Bond van de Antwerpse Athenea. Gesticht ten tijde dat « Fédé » (de kring der Franstalige oud-leerlingen van het Antwerps Atheneum) nog bestond, is Volba uitgegroeid tot een vereniging die op kultureel gebied een enorme bloei heeft gekend.

Dit gezegd zijnde over Volba's activiteit, die ten goede komt aan onze kultuur, begrijpen we niet goed waarom de laatste jaren Volba meer en meer een bijhuis wordt van de « Alliance française ». Ik vind het normaal dat jaarlijks een aantal Franse letterkundigen een voordracht komt houden, maar wanneer dit aantal overdreven hoog wordt en Volba omzeggens als propagandamiddel voor de « Alliance française » wordt gebruikt, dan zeggen vele Volba-leden : Halt : dat is niet de taak van een Vlaamse vereniging.

De ondervoorzitter, feestleider, van Volba, is (toevallig?) ook voorzitter van de Alliance française, dus de ondervoorzitter van een verbond dat de Vlaamse kultuur moet verrijken, is tevens voorzitter van een vereniging die er radikaal tegengestelde opvattingen op nahoudt !

Toen het vorig jaar op aankwam Volba te laten deelnemen aan de mars op Brussel en dit te berde kwam op de bestuursvergadering, was de ondervoorzitter van Volba hier formeel tegen.

De mars op Brussel is politiek meende die heer en daarmee was het geval voor hem opgelost en bleven de Volba-leden thuis

Antwerpenaar.

TAALGAAFHEID

Geachte Redaktie,

Tot grote voldoening van ondergetekende en voorzeker ook van de andere minnaars van ons schitterend Nederlands, blijft het genootschap « Onze Taal » de strijd voeren tegen het gebruik van overbodige vreemde woorden.

Zo schreef de redaktie van zijn blad « Onze taal » in het nummer 3 van maart l.l. :

« De eerste hoofdoorzaak van dit gebruik is luiheid. Men geeft zich de moeite niet om de vreemde woorden te vervangen door goede Nederlandse.

De tweede oorzaak is snobisme. Een Engelse titel streelt kennelijk veler zelfbewustzijn. (Dat geldt natuurlijk ook voor andere vreemde titels - n. van st.)

En verder : Naarmate de betrekkingen met verschillende taalgebieden steeds inniger worden is het waken voor de zuiverheid der moedertaal een steeds gebiedender eis. »

V. - Mechelen.

BRIEF UIT KENIA

Onderstaande brief ontvingen wij vanuit Mombasa in Kenia. Hij kwam van een Vlaamse zeeman die via brieven van familieleden over onze aktie gehoord heeft. Zijn brief brengt een leerrijke uiteenzetting over de achtergronden die mede oorzaak zijn van de wantoestanden in de zeevaartmiddens.

Wij zullen deze te gepasten tijde publiceren. Hierna volgt de inleiding van de brief :

Geachte Heren,

Ik heb het genoegen nog niet gehad de nummers van de V.U. te lezen waarin sprake is van de heersende toestanden in de koopvaardij. Dit komt omdat wij reeds een paar maanden op zee zijn en het is dus maar door brieven dat wij te weten zijn gekomen dat R. Mattheyssens aan iets begonnen is dat alle zeelieden aanbelangt. Om niet te laat te komen wil ik onmiddellijk enkele algemene beschouwingen en een paar opmerkingen sturen die U misschien kunnen interesseren. Het is niet alle dagen dat een politieke partij belang stelt in het lot van de zeelieden.

LAAG GEVALLEN

Beste Volksunie,

Ziehier enkele beschouwingen over de taktiek van de socialistische partij.

De vraag mag gesteld worden of de mensen die BSP stemmen wel degelijk aldus stemmen omdat ze voorstanders zijn van het marxisme, van het collectivisme, van de nationalisaties.

Welnu, het rapport Evalenko deelt mede dat het grootste deel der werklieden vinden dat het maar normaal is dat de baas, de kapitalist meer verdient dan de arbeiders, want zeggen de arbeiders : « De baas neemt risico's die wij NIET nemen en zonder baas hadden wij geen werk ».

Voor de nationalisaties zijn de meesten wel te vinden, maar privaat eigendom is voor hen geen zonde, wel integendeel, zodat ook op dat punt het oude Proudhonbegrip « privaat eigendom is diefstal » niet meer gevolgd wordt.

Maar ook zonder het rapport van de socialist Evalenko over de mentaliteit van de Belgische arbeiders, wisten wij reeds lang dat voor velen de socialistische partij de partij « voor mijn zak » is. En het is juist omdat de arbeiders beginnen in te zien dat buiten de BSP er andere partijen zijn die ook iets voor de werkman willen doen, o.a. de Volksunie, dat de BSP bijna gans verburgerlijkt werd, ttz. dat de rode bonzen een welgedaan salonleventje leiden en zich gedragen als vuige kapitalisten, dat de arbeiders, zich meer en meer beginnen af te keren van het socialisme. Zij vinden het veel sympathieker dat iemand zegt : « Ik ben voorstander van het kapitalisme en leef er naar » dan iemand die rood is en het leven leidt van een kasteelheer (à la Spaak), die honderden huizen bezit en aandelen in vennootschappen. Werkelijk, die zijn er in de BSP ! Als we nu weten dat Volksgazet al jaren weigert de notering van de beurs te geven voor wat ze beschouwt als vuige uitingen van het kapitalisme en dat haar eigen leiders zelf aandelen hebben van die zo verfoeide kapitalistische ondernemingen, ja, dan begrijpen we waarom de arbeiders zeggen : « Onze partij is niet konsekwent, onze leiders zijn de ware broeders niet ».

Daarom wordt er sinds enkele jaren aan wat ik zou noemen een soort vervalsing van de kiezing, gedaan. De BSP komt op het laatste ogenblik uit voor vermindering van de legerdienst of voor verhoging van de pensioenen.

Op die manier wordt de kiezingsuitslag vervalst, want de mensen stemmen niet meer voor het programma van een partij, maar voor een toevallige belofte. Het is dan ook gemeen na de bekendmaking van de uitslag der kiezing, af te komen met een brede glimlach en te verklaren, zoals de CVP en vooral de BSP : « Ziet eens hoe de Socialisten vooruitgaan ! » Maar ze vergeten opzettelijk te vermelden dat zonder de belofte van het laatste ogenblik, heel wat minder mensen voor de BSP zouden gestemd hebben !

Het ergste is dat we ons voor volgende kiezing nog eens aan zulke bedrieglijke praktijken mogen verwachten. Naar verluidt zouden de rode leiders er aan denken de volgende keer uit te pakken met de afschaffing van de legerdienst en deze te vervangen door een vrijwilligersdienst. Gaan onze jonge mensen zich ook daaraan laten vangen zoals die jongens die zich verleiden lieten door de plakkaat: « Slechts vrijwilligers meer naar Duitsland. Stemt CVP ». Van die belofte is natuurlijk niets in huis gekomen. Dat noemt men politiek in België. Dat zijn de middelen die men gebruikt om de mensen toch maar in het kader van België te houden en ze te beletten zichzelf te zijn : in Vlaanderen Vlaams en in Wallonië Waals. Maar dat mag niet, want in dat zaakje trekken Grootkapitaal, Hof, Loge en Vlaamse BSP aan één koord.

M.C. - Antwerpen.

Zaterdag 5 mei te Auvelais verwekt de

AFRIKAANSE LOTERIJ

een milde regen van loten met de

30 MILJOEN van haar zesde tranhe 1962

SUPERLOT: 5 Miljoen
Per biljet 100 F
Per 10e-biljet 11 F

MAATKLEDING
volgens hypermoderne methode
★
PERFEKTE PASVORM
PRIMA AFWERKING
SNELLE BEDIENING
★
Tel. 33 91 65
★

G. BERGERS
★
SINT-JANSVLIET 19
(Kleine Tunnel)
ANTWERPEN

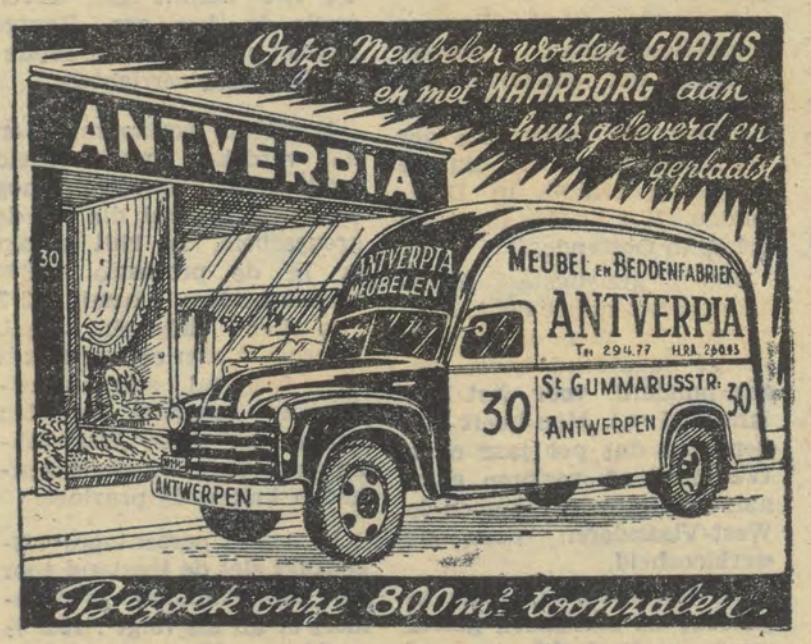

★ Breng ons een bezoek ★ Reisbiljet terugbetaald
★ Alle dagen open van 9 tot 9 of op afspraak. ★

Slecht weer bij ons!

In Spanje schijnt de zon!

Gronden met zicht op zee te koop.
In de mooiste streek van de Middellandse zee

Inlichtingen:

VIKING
Koninklijke baan 306
St-Idesbald - Koksijde
Tel. 058/21615

de VOLKSUNIE
BLAD VAN DE VLAAMS NATIONALE PARTIJ

VLAAMS MANIFEST

Het Gents Studentenkorps, plaatselijk centrum van V.V.S., gaf onlangs een « Vlaams Manifest » uit. Deze tekst is simptomatisch voor wat vandaag in de Vlaamse Studentenwereld leeft : We achtten hem belangrijk genoeg om hem onze lezers deze week (verkort) te brengen. Op te merken valt, dat aan de redaktie ervan door studenten van allerlei stromingen werd medegewerkt.
Na een inleiding vervolgt het manifest:

Wij leven in 1962. **Ten volle aanvaarden wij onze tijd in al zijn mogelijkheden tot persoonlijke ordening van ons individueel leven en tot demokratische ordening van ons maatschappelijk leven.**

Het dagelijks kontakt met andersdenkenden heeft eenieder van ons doen inzien dat, wil een gemeenschap leefbaar zijn, het accent niet nodeloos moet gelegd worden op wat ons scheidt, maar wel op wat ons verbindt, en dat is heel veel.

De uitgebreidheid van zijn vergelijkingsmogelijkheden en de ontwikkeling van de staatshuishoudkundige wetenschappen heeft de moderne mens de middelen gegeven om een objektieve diagnose van sociale, kulturele en ekonomische toestanden te stellen.

Tenslotte zijn wij ervan overtuigd dat, wanneer bepaalde middelen in al hun diversiteit zijn toegepast geworden zonder definitief resultaat, de middelen zelf, en niet hun manier van gebruiken, moeten gemoderniseerd worden.

1. Taalgrens en vernederlandsing.

De taalgrens is altijd een bron van moeilijkheden geweest. Het recht der volkeren op eigen taal en kultuur wordt door geen enkel ernstig mens meer betwist. Nochtans is de zich uitbreidende Brusselse olievlek een beletsel geworden voor dit zelfbeschikkingsrecht. De enige redelijke oplossingen zijn het instellen van een wettelijk gesanktioneerde tweetaligheid in de Brusselse agglomeratie en een wettelijk gesanktioneerd stelsel buiten dat gebied; het schaakmat zetten der grondspekulanten door een weloverwogen urbanisatiepolitiek en tenslotte de vastlegging van de taalgrens. De kultuurhomogeniteit dient verder gewaarborgd te worden door de afschaffing van halfslachtigheden als transmutatieklassen. Deze maatregelen, waarvan de gewenstheid thans vrijwel algemeen erkend wordt, dienen echter met de meeste spoed doorgevoerd.

Het vraagstuk van de vervlaamsing van het bedrijfsleven willen wij in gunstige zin zien evolueren door het invoeren van wettelijke beschikkingen ter zake. Doch wij zijn ons bewust van het feit dat het zogenaamde « vrije statuut » van de onderneming geen definitieve oplossing van het vraagstuk der inwendige vervlaamsing toelaat, zolang de ekonomische demokratie niet verwezenlijkt is.

De statistieken wijzen op een geringere vertegenwoordiging van de Vlamingen in de topleiding van de administratie, van de diplomatie en hun bijna totale afwezigheid in de internationale organismen. Aan deze toestand moet verholpen worden door administratieve maatregelen alsook op het infrastruktureel plan, door de hiernavermelde middelen tot oplossing van onze kulturele achterstand.

2. Sociaal-ekonomische vraagstukken.

Vlaanderen bekleedt ongetwijfeld in België een sociaal minderwaardige positie.

Een paar typische symptomen :

— Vlaanderen telde verleden jaar nog altijd 66 % van de volledige werklozen in het land.

— Er zijn nog altijd honderdduizenden mobielen, en volgens de vooruitzichten van het Vlaams Ekonomisch Verbond — kongres van 1961 — zullen in 1970, tenzij er grondige veranderingen intreden in ons ekonomisch regime, West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Limburg ieder nog ongeveer 100.000 mobielen tellen.

— De statistieken van de R.M.Z. tonen aan dat op de tien arrondissementen, waar de hoogste lonen uitbetaald worden, er slechts een in Vlaanderen ligt (Antwerpen), terwijl op de tien waar de laagste lonen betaald worden, er negen Vlaamse zijn.

Vanwaar deze achterstand ? Hierbij spelen ongetwijfeld aardrijkskundige en historische faktoren een rol, maar er zijn andere en belangrijke elementen die wij van nu af tot de verleden tijd willen zien behoren. Die faktoren, eigen aan de infrastruktuur, hebben tot nu toe de Vlaamse ontwikkeling belet, of — in het beste geval — belemmerd.

De quasi totaliteit van de Belgische ekonomie wordt beheerst door een zeer beperkt aantal trusts en holdings geleid door amper een 200 tal families. Alhoewel de ekonomie van het land en haar kwantitatieve spreiding over alle streken uiteraard de hele gemeenschap aanbelangen, heeft deze op de ekonomische machten geen enkele kontrole.

Het gevolg is, dat de gemeenschap niet kan verdedigd worden tegen kapitaalvlucht, sluiting van bedrijven om meer winst te halen uit andere, ruïnering van kleinere bedrijven door dumpingpraktijken, produktiebelemmering door kartellisatie die natuurlijk het infrastruktureel zwakste en het ekonomische achterlijkste deel van het land vooral treffen : het onze. Daarom is het noodzakelijk dat de gemeenschap de holdings zou kunnen kontroleren en reglementeren.

Een ander feit is de incoherentie tussen de verschillende faktoren van het ekonomisch apparaat, die haar uiting vindt in al te vaak voorkomende regionale en veralgemeende krisistoestanden, waaraan Vlaanderen uiteraard het meest blootgesteld is. Ook de ontwikkeling van bepaalde streken, van bepaalde ekonomische sektoren, die sterk renderend zijn, moet mogelijk gemaakt worden door een **algemeen plan**, dat rekening houdt met de finantiële, demografische en aardrijkskundige mogelijkheden.

Daarenboven heeft elke streek haar **specifiek eigen** noodzaken, zodat **regionale planbureaus** ongetwijfeld zouden bijdragen tot het tot leven komen van hele landsdelen.

Een plan voor gemeenschappelijk welzijn kan slechts toegepast worden wanneer het daartoe de werktuigen bezit:

a) **openbare investeringsmaatschappijen.** Zo kan b.v. het tot waarde komen van de Kempische kolenreserves slechts geschieden binnen het raam van een plan, dat, dank zij de investeringsmaatschappij, de oprichting van steenkoolverwerkende industriën voorziet. Het is in de mate dat in Vlaanderen — en trouwens ook in Wallonië — een plan uitgevoerd wordt dat een rol aan alle faktoren van het ekonomisch proces toebedeelt, een loonpolitiek volgt en de investeringen verspreidt op wetenschappelijke basis, zodat aan de onderontwikkeling zal kunnen verholpen en in Wallonië de regressie kan stopgezet worden zonder Vlaanderen te benadelen, een niet op private winst, maar op **openbaar nut ingestelde energiesektor.**

3. Eerst infrastruktuur en dan kultuur.

Vlaanderens ekonomische achterstand vindt zijn onmiddellijke weerslag in de sociale maar ook in de kulturele minderwaardigheid. Als universitairen zijn wij ons al te sterk bewust dat de tragiek die uit de volgende cijfers spreekt : ons volk levert 62 % van de dienstplichtigen, en slechts 41 % van de studenten. De noodzaak om snel, zij het weinig, geld te verdienen ligt aan de basis van deze toestand, die nog kenschetsender is op het vlak van de verlengde studies (doctoraten en specialisaties); slechts 33 % van de specialisten zijn Vlamingen.

Gentse studenten voor politieke en ekonomische struktuurhervormingen.

Deze « vicieuse kring » : minder welstand in Vlaanderen — minder Vlaamse intellektuelen — minder maatregelen ten gunste van Vlaanderen, dient ten alle koste doorbroken door de hierboven beschreven ekonomische en sociale hervormingen alsook door een Vlaamse kultuurpolitiek. Deze moet erop gericht zijn het onderwijs volledig te demokratiseren en het leerpeil te verhogen. Een grotere spreiding van het universitair onderwijs zou een stimulans betekenen in de goede richting. Een al te groot deel van de « Vlaamse kultuur » is slechts provincialistisch folklorisme, veroorzaakt door decadenlange onderontwikkeling.

Om een **vooruitstrevende Vlaamse kultuurpolitiek** te kunnen voeren is **kultuurautonomie** nodig. Dit impliceert in concreto een onmiddellijke splitsing van het Nationale Opvoeding en Kultuur met een autonoom budget **voor beide ministeries, proportioneel aan de bevolkingsverhouding.** Opdat deze kultuurautonomie in een goed klimaat zou kunnen bereikt worden en leefbaar zou zijn, dienen er wettelijke en institutionele waarborgen aan alle wijsgerige richtingen te worden gegeven.

4. De institutionele hervormingen.

Uit eigen ervaring op studentenvlak is gebleken, dat de moeilijkheden tussen Walen en Vlamingen in België, die zo'n verderfelijke invloed hebben op de ontwikkeling van beide gemeenschappen, verdwijnen, zodra de betrekkingen tussen beiden berusten op strikte gelijkheid en er geen enkel gevaar voor overheersing van het ene landsdeel op het andere meer bestaat. Om alle immobilisme onmogelijk te maken, om efficiënt de belangen ter harte te kunnen nemen, die hun gemeenschappelijk zijn, moeten beide volkeren aan elkaar toekennen wat hun elk toekomt. Daarom zijn wij voorstanders van een politieke hervorming van de Belgische Staat, waarbij beide volkeren de hun specifieke eigen belangen zelf kunnen behartigen en waarbij het tweetalige Brussel een werkelijke verbinding tussen de twee volkeren zou worden en niet een twistpunt zou zijn zoals dit nu het geval is.

Opdat een dergelijke ordening echter aanvaardbaar zou zijn voor beide landsdelen en vooral voor de ideologische minderheden, dient voorafgaandelijk alle gevaar voor verdrukking van die minderheden door wettelijke bepalingen onmogelijk gemaakt te worden.

Wij eisen dat in België het stemrecht vanaf 18 jaar zou ingevoerd worden. Om deze en andere institutionele hervormingen te verwezenlijken, moet het volgende Parlement grondwetgevend zijn.

5. Om de atmosfeer te zuiveren.

Opdat tenslotte het hele vraagstuk van ons volk progressistisch zou kunnen opgelost worden, moeten bepaalde faktoren die de atmosfeer vertroebelen uitgeschakeld worden. Alleen al om zuiver humanitaire redenen dient een einde te komen aan de sociale gevolgen van de politieke veroordelingen.

Ook weigeren wij, op welke wijze ook, het Waalse volk te beschouwen als tegenstander van het Vlaamse. Wij veroordelen elke aktie, van Waalse of Vlaamse zijde, die als doel heeft verdeeldheid en haat te zaaien, waar gemeenschappelijk overleg de oplossing kan geven.

PEPERNOTEN

PARITAIRE SENAAT

In « La Cité », het dagblad der Waalse christen-demokraten dat wordt uitgegeven met de centen van de Vlaamse arbeiders, werd deze week nog maar eens een lans gebroken voor een paritaire senaat. Of voor een twee-derde-grendel. Voor een formule in ieder geval die de voordelen van het unitarisme bestendigt ten bate van Wallonië.

Wij zijn hoegenaamd niet verontwaardigd omdat « La Cité » met Vlaamse centen een anti-Vlaamse politiek verdedigt. Want op het C.V.P.-kongres te Oostende werd met Vlaamse stemmen een dergelijke politiek goedgekeurd. Te Oostende heeft een meerderheid van Vlaamse C.V.P.-kaderleden haar goedkeuring gehecht aan de twee-derde-grendel.

Dat « La Cité » thans wil oogsten wat te Oostende zo kwistig werd gezaaid, is niet meer dan normaal.

Dat een stel Vlamingen te Oostende het zaad voor een Waalse oogst hebben gezaaid, is evenmin abnormaal. Want die Vlamingen behoorden tot de C.V.P.

DE VOER WAALS

Op 5 mei zullen de Waalse kemphaantjes te Verviers betogen voor het behoud van de Voerstreek in de provincie Luik.

De inrichters van de betoging zijn de oudstrijdersverenigingen, de verzetsbewegingen en de vaderlandslievenden.

De « Standaard » stelt daarbij de vraag of de Vaderlandsliefde anti-Vlaams is en of België anti-Vlaams is. Wij kunnen de vraag met een volmondig ja beantwoorden.

Er is inderdaad, niet alleen te Verviers maar overal elders in dit land volmaakte onverenigbaarheid tussen de echte vaderlandsliefde, die voor het Vlaamse of het Waalse vaderland en het surrogaat van de vaderlandsliefde, het unitaristische Belgisch hoera-patriotisme.

PASEN VOORBIJ

Pasen is weer voorbij, de zoveelste Paasaktie na de zoveelste Kerstaktie van de Vlaamse studenten ten bate van de politieke gevangenen is weer voorbij.

Eén enkel woord van verzoening gehoord en vooral één enkele daad van verzoening gezien in het « christelijke » kamp van de C.V.P.?

Zelfs Fitoor Leemans kreeg een Paas-artikeltje uit zijn pen waarin met geen woord gerept werd over de nasleep van de repressie. De « goede moordenaar », dat is uit de tijd van Christus, niet van Fitoor.

VOER EN FRANS-VLAANDEREN

Van het Paasverlof maakten we gebruik om — voor de zoveelste keer — te pelgrimeren naar twee streken die ons uitzonderlijk lief zijn : de Voerstreek en de Zuid-Vlaamse heuvelen even over de « schreve ».

Zowel in de Voer als op de Catsberg in Frans-Vlaanderen waren we gelukkig, een uiting te vinden van aktieve Vlaams-Nederlandse belangstelling voor deze omstreden uithoeken van ons taalgebied : de jeugdhemen van de Werkgroep Nederland.

Verstandige aanwezigheidspolitiek, schitterend initiatief. Misschen zal men ons versljten voor afstandse romantici, maar het deed ons iets op de Catsberg het oranje-blanje-bleu van een jeugdgroep te zien openwapperen.

Wie geen grensgevoel heeft, heeft geen nationaal gevoel.

Open brief

aan dhr Jos Van Eynde
te
ANTWERPEN

Makker,

In het Evangelie staat dat we aan Caesar moeten geven wat hem toekomt. En alhoewel ik betwijfel of de heren Matthias, Marcus, Lucas en Johannes tot uw lievelingsauteurs behoren, meen ik toch dat gij er geen bezwaar tegen hebt dat ik me voor één keer aan het evangelisch woord houd door vooraf aan Jos Van Eynde te geven wat hem toekomt.

Gij zijt een ferme klepper, makker, en een sieraad van uw stad, uw partij en het blad waarvan gij de hoofdredakteur zijt. Van uw stad die terecht beroemd is om haar dokwaarkers, haar zoologie en haar natiepaarden, een stad waar het scheldwoord en de krachtterm nog altijd sappiger klinken dan elders. Van uw partij die gij weliswaar niet uitermate verrijkt door het aantal voorkeurstemmen achter uw naam maar die gij vanaf uw ondervoorzitterlijke zetel voortdurend herinnert aan het bestaan van de waarker en de bazismilitant, wier gespierde taal gij zo gloedvol hanteert. Van uw blad dat gij op gestelde tijden voorziet van krachtige hoofdartikels die op de eerste pagina nooit het gevaar lopen bloedarmoedig te schijnen naast het verslag van de moord van de dag. Van de eerste-paginascribenten in de Vlaamse pers is de zaterdagschrijver Victor Leemans het ene uiterste en gij het andere. Ik moet bekennen dat ik aan uw proza de voorkeur geef boven dat van de andere; een voorkeur die niet berust op civieke gronden. Want waar de zaterdagse ongelezen hoek van de Standaard gevuld wordt door een oud-sekretaris-generaal, vloeien de hoofdartikels van de Volksgazet uit een pen die - ei, zo na - nooit gebroken werd en die op het randje af ontsnapte aan de bruine inktpot en het imprimatur van de Propagandastaffel.

Dat zijn, makker, oude koeien en we laten ze in de gracht. Ik wou alleen maar zeggen dat uw politieke en joernalistieke aktiviteiten u gemaakt hebben tot Iemand. Iemand waarvan men aan uw kant van het muurtje «de Jos» zegt en aan de andere kant «de Polderbizon». Aangesproken te worden met uw voornaam door de vrienden en met een spotnaam door de vijanden lijkt me inderdaad een definitief kriterium voor de beroemdheid of de beruchtheid, in alle geval voor de bekendheid.

Ik heb, makker, al honderdduizend maal gevloekt - er zijn inderdaad nog anderen die kunnen vloeken - als ik u las en als ik u hoorde en als ik dan bedacht wat een ferme klepper gij zoudt zijn indien gij maar een tikje Vlaamsgezind waart, een Vlaamsgezinde ondervoorzitter van de B.S.P. Maar Vlaanderen wist gij tot voor kort nauwelijks op de landkaart liggen en in ieder geval hebt gij er steeds feestelijk uw voeten (zegt gij dat ook zo beleefd?) aan gevaagd. Nog niet zo heel lang geleden hebt gij van dit voetengevaag een schitterend voorbeeld gegeven door de intellectuelen in uw Partij die een Vlaams manifest uitgaven, op bladzijde één van uw krant er van langs te geven. In het taalgrensdebat hebt gij u wat herpakt en uw philippica over de Voer kwam nog eens mijn heimwee naar een Vlaamsgezinde Van Eynde versterken.

Hoe verbaasd was ik dan niet, waarde makker, uit uw pen onlangs krachtige Vlaamse woorden en gespierde Vlaamse volzinnen te zien vloeien. Gij hebt, vlak na de Renardistische betoging te Luik en enkele dagen later - à tête reposée, zou men in het kerkje van de H. Geest zeggen - enkele oprispingen van Vlaamse strijdvaardigheid gehad. Gij hebt de Luikse demagoog een verfoeilijk Waals anti-Vlaams nationalist genoemd. Gij hebt geschreven dat de betoging was «een zuiver Waals-nationalistische betoging en als dusdanig betekende zij een totale afwijking van de socialistische opvattingen».

Het klonk, makker, krachtig maar tevens een beetje vals. Want nooit of te nimmer hebt gij u druk gemaakt over de zuiver Waals-nationalistische bedoelingen van een heleboel onder uw partijgenoten beneden de taalgrens. De Collards, de Buisserets, de Demanys, de Troclets, de Merlots, de Yernaux, de Bohys, al degenen die praktisch steeds een politiek op de kap van Vlaanderen hebben gevoerd en theoretisch die politiek op Waalse manifestaties van alle slag hebben verdedigd. Steeds hebt gij gezwegen.

Vandaag giet gij de amoniak van uw verontwaardiging op een Waals-nationalistisch hoofd. Niet omdat het hoofd anti-Vlaams is, maar omdat, waarde makker, het gebroken heeft met uw partij.

Gij blijft, Jos, geheel uzelf. Vlaanderen, dat is uw partij, dat zijt gij. Wie aan u en aan uw partij zijn kloefen veegt is anti-Vlaams. Wie Vlaanderen de nek omwringt aan de voet van uw ondervoorzitterlijke zetel blijft een makker en een veel betere dan

-dio Genes.

ATOOMCENTRUM

Uit het Inlichtingsbulletin april '62 van het atoomcentrum te Mol leren wij dat er in de biblioteek van dit centrum geen enkel Nederlandstalig boek te vinden is, maar dat al de werken, in het bulletin vermeld, Franstalig zijn. Waarschijnlijk om daarmee te bewijzen dat alle Vlaamse ingenieurs in het centrum analfabeten zijn.

TREINABONNEMENTEN

De Minister van Verkeerswezen, dhr Bertrand, heeft onlangs te Brugge de nieuwe regeling voor de werkabonnementen op het spoor toegelicht. Deze regeling zal binnenkort van kracht worden.

Ze voorziet dat voortaan de bedienden met een jaarwedde tot 100.000 F een werkabonnement kunnen krijgen; het vroegere plafond bedroeg 65.000 F jaarwedde. Hiermee denkt de Minister tegemoet te komen aan de eis die o.m. door de L.B.C. werd gesteld.

Anderzijds echter heeft dhr Bertrand aangekondigd dat de prijs per kilometer der werkabonnementen van 0,14 F tot 0,26 F zal worden verhoogd. Dit komt neer op een verhoging met 45%.

We vragen ons af, of het deficit van de N.M.B.S. uitsluitend moet verhaald worden op de mobiliteit van de werknemers. Deze fatastische verhoging van de prijs der werkabonnementen is des te bedenkelijker wanneer men weet dat de topambtenaren van de N.M.B.S. premies en gratificaties ontvangen die vaak meer dan 'n 1.000.000 per jaar en per ambtenaar bedragen.

Gaan de vakbonden weer maar eens laten betijen ? Of gaat het hen niet aan omdat de pendelarbeiders op het spoor allemaal Vlamingen zijn ?

DE WIJZEN

Het ligt dus in de bedoeling van de eerste-minister, binnenkort de « Raad der Wijzen » te installeren. Inmiddels is men in regeringskringen reeds een klein beetje beschaamd geworden over de meer dan pretentieuze betiteling « Raad der Wijzen »; het geval werd dan ook omgedoopt in « werkgroep ».

Verleden week reeds wezen we er op dat de Volksunie blijkbaar geen « wijzen » telt, want alleen de vertegenwoordigers van de drie traditionele partijen worden uitgenodigd om in de werkgroep te zetelen.

Zij zijn inderdaad meer dan bevoegd. Sinds 132 jaar of althans sinds hun bestaan zijn het de traditionele partijen die een politiek hebben gevoerd die uiteindelijk tot het huidige fiasko van impotentie heeft geleid. De jongens die ons in het slop hielpen, moeten er ons dus maar weer uithalen. Eerst zien, zei de blinde.

Inmiddels zal die werkgroep de «definitieve» regeling der Waals-Vlaamse betrekkingen wel een uitvaart eerste klas bezorgen. Een dergelijke «kommissie der Wijzen » werd destijds reeds na Wereldoorlog nr 1 geïnstalleerd. Ze bracht nooit verslag uit. Het centrum Harmel was, volgens het oorspronkelijk opzet, de definitieve vorm van werkgroep. De besluiten van het centrum hebben slechts gediend als voetmat voor Gilson.

Wat nu ?

DAVIDSFONDS

In de « Standaard-» verscheen een lezersbrief, geschreven door een Bestuurslid van het Davidsfonds Borgerhout. Dit bestuurslid neemt ontslag uit het Davidsfonds omdat, naar hij verklaart, Mgr Philips — hoofdbestuurslid van het Davidsfonds — het manifest der franskiljonse professoren te Leuven getekend heeft.

De Davidsfondser uit Borgerhout vindt dat wat kras, temeer daar hij uit een schrijven van Mgr Philips de indruk heeft opgedaan dat de steun aan het Leuvens franskiljons initiatief niet onbewust geschiede en niet wordt betreurd.

Hoe zit de vork nu eigenlijk aan de steel ? Zou het Davidsfonds alle twijfels niet best wegnemen door een afdoende verklaring terzake ?

SIDEMAR

De E.G.K.S. heeft in de afgelopen week haar goedkeuring gehecht aan de bouw van het staalkompleks « Sidemar » te Zelzate.

Een Vlaamse triomf kan men het bezwaarlijk noemen wanneer men bedenkt dat thans op het randje af een kompleks zal worden opgericht waarvoor een deel der gronden reeds in de twintiger jaren door de geïnteresseerde groep werd aangekocht. Beter laat dan nooit. De kaap van het Waals verzet is niet gans omzeild maar de kansen op het zo noodzakelijke staalbedrijf in het Gentse zijn wel flink gestegen. Het is echter spijtig te noemen dat de zeer lange procedure aan de mededinging toegelaten heeft in de sektor dunplaat haar voorzorgen te nemen.

En als Sidemar er komt wordt het zaak ervoor te zorgen dat het « Werk in eigen streek » niet leidt tot « Frans in eigen streek ».

EUROPA EEN

Er bestaat in Vlaanderen een Beweging voor de Verenigde Staten van Europa, met als persorgaan « Europa Eén » Deze beweging genoot en geniet in Vlaamsgezinde kringen een zeker vertrouwen.

Het ziet er echter naar uit dat dit vertrouwen dreigt beschaamd te worden. Inderdaad schijnt het Europees federalisme dat door deze beweging wordt voorgestaan te omvatten dat voor binnenlandse recept aan een bespottelijk Middeleeuws provincialisme moet worden gedaan. We menen dat federalisme in België niet moet aansluiten op het tijdperk van de graven en de hertogen, maar moet vertrekken van het feit dat een Vlaamse gemeenschap over de Nederlandstalige provincies heen een werkelijkheid is.

We blijven voorlopig Europa Een krediet verlenen, maar achten een verduidelijking ten zeerste gewenst. Trouwens dient de beweging de konsekwenties te aanvaarden van haar eigen samenwerking met een gelijkgerichte beweging in Wallonië; deze splitsing langsheen de taalgrens beantwoordt aan een sociologische werkelijkheid.

ELF PROVINCIES

De Gazet van Antwerpen van donderdag 26 april aangehaald door de B.R.T. maakt er melding van dat de heer De Vos, burgemeester van Moeskroen weer op het oorlogspad is getrokken. Ditmaal, zegt het blad, met voorstellen die niet nieuw, maar wel erg redelijk zijn. Het gaat er om een nieuwe provincie Noord-Henegouwen op te richten met de arrondissementen Moeskroen (en Komen), Doornik en Aat. In kompensatie zou het overblijvende Henegouwen verrijkt worden met het arrondissement Nijvel. Brabant zou dan een volledige Vlaamse provincie worden na verheffing van de hoofdstedelijke agglomeratie Brussel tot een afzonderlijke elfde provincie. Er zouden dan vijf Vlaamse en vijf Waalse provincies zijn met het tweetalige Brussel als efde in de rij.

Onze volksvertegenwoordiger Mr. D. de Coninck heeft hetzelfde voorstel reeds gekoppeld aan het eerste ontwerp Gilson (Stuk 194 - 4 en 27). Ten eerste : toevoeging van Moeskroen aan Henegouwen. Ten tweede : splitsing van Henegouwen in Oost- en West-Henegouwen met als hoofdplaatsen Doornik en Bergen. Ten derde : splitsing van het arrondissement Brussel in drie bestuurlijke arrondissementen : Brussel, Vilvoorde en Halle en twee kiesarrondissementen : Brussel en Vilvoorde-Halle. Ook in openbare vergadering van 15 februari heeft onze volksvertegenwoordiger deze tezis verdedigt, en mocht hiervoor in intieme politieke kringen heel wat instemming oogsten. Er is ontegensprekelijk een sociaal-psicholo-gische en historische reden aanwezig voor de oprichting van een eigen provincie voor het Doornikse dat meer aanleunt bij Noord-Frankrijk en voor eigen problemen staat.

Reeds in 1830 werden hiervoor petities naar voren gebracht. De overheveling van Nijvel naar een Waalse provincie, bij voorkeur Henegouwen, werd door het Harmel-centrum aanbevolen. Zo zouden alle Vlaamse en Waalse gewesten worden opgenomen in Vlaamse en Waalse provincies en bekomen we een goed-afgebakende provinciale grens voor Vlaanderen en Wallonië. Een nieuw platform wordt aldus geschapen voor een betere Vlaams-Waalse verstandhouding, zowel in unitair verband voor diegenen die het daarbij houden, als ter voorbereiding van het federalisme. Vestigen wij nog de aandacht er op dat de geestelijken Houtard en van de Kerckhoven, gelast met een studie over de reorganizatie van de bisdommen, in een lijvig verslag in dezelfde zin ook de oprichting van elf bisdommen hebben voorgesteld : een voor elke provincie en het Brusselse en twee voor Henegouwen.

NAAR OOSTLAND

De koningin-moeder die een zeer muzikale dame is, schijnt het oude Vlaamse volkslied « Naar Oostland willen wij rijden » zeer goed te kennen.

Ze is voor de verandering maar weer eens naar Moskou getrokken waar ze de één of de andere muzikale wedstrijd gaat bijwonen.

Kwatongen beweren dat het dynastiek mesje op twee kanten moet snijden. Men kan immers nooit weten...

1 MEI IN VLAANDEREN

In het zachte lenteweer van elke 1ste mei zullen straks weer de kleurige optochten door onze steden en dorpen trekken. Met hun oudjes, die de pionierstijd nog meemaakten en fier de rode bloem in het knoopsgat dragen en er zonnig en jong uitzien die dag. Met hun arbeiders, bedienden, jeugd- en turngroepen, met hun muziekkorpsen en spandoeken.

Het is de feestelijke dag van het socialisme, in Vlaanderen en in de wereld. En wij gunnen het strijdbare socialisme die dag. Het heeft zijn waardevolle bijdrage geleverd in de strijd voor een betere mensheid, ook in Vlaanderen.

Ze hebben hun dag goed gekozen, opzettelijk in de volle ontluikende lente. Als een simbool. Zoals door de lente alles tot nieuw leven wordt gewekt, zo zou het socialisme het arbeidende volk een nieuwe, heerlijke toekomst bezorgen.

Wij hebben echter soms de indruk dat deze messiaanse verwachting niet meer leeft in het hart van vele socialisten. Bij elke 1ste meistoet valt het op dat het vooral de ouderen zijn die de meeste geestdrift opbrengen. Ik weet niet of dit alleen in Vlaanderen het geval is, maar hier heeft men soms de indruk dat 1 mei nog slechts een eerbiedwaardige traditie is, de herdenking van een roemrijk verleden dat men jaarlijks behoorlijk dient te huldigen. Jawel, er worden ook steeds spandoeken meegedragen met de eisen van het ogenblik, struktuurhervormingen bijvoorbeeld, maar zij worden niet naar voor gebracht met felheid, met strijdbaarheid. Het zijn als platonische wensen. In hoever voelen vele socialisten hun 1ste mei nog als het jaarlijks groots appèl van alle socialistische krachten om te getuigen, vol geestdrift, voor hun ideaal ? Voor een betere, schonere en rechtvaardiger samenleving ? Gelooft het socialisme niet meer in zichzelf ? Wil het nog alleen aan detailkritiek doen en heeft het zijn ideaal van maatschappijvernieuwing laten varen.

Die indruk heeft men soms in Vlaanderen.

Is dit de reden van de onverschilligheid der jongere generaties ? Het socialisme is in Vlaanderen in elk geval vrijwel niet vooruit gegaan sinds 1925 en het lijkt er niet of te veranderen.

Wij kunnen ons niet verheugen in dit tekort aan strijdbaarheid in een belangrijke vleugel van de arbeidersbeweging.

Want in Vlaanderen, meer dan waar ook in West-Europa, is het werkende volk nog het slachtoffer van anti-demokratische machten. De lonen bij ons zijn over het algemeen lager dan in Wallonië, nergens elders vindt men een zo doorgedreven mobiliteit, binnen en over de grenzen en de werkloosheid ligt, zelfs in perioden van hoogconjunctuur abnormaal hoog.

Voor hoevelen in Vlaanderen is de achturendag een aanfluiting ? En welk verstandelijk kapitaal gaat hier niet verloren doordat zeer velen, door hun zwakke financiële positie, niet verder kunnen studeren na de lagere school. Hoezeer draagt dit alles niet bij tot het bestendigen bij ons volk van een mentaliteit van onderworpenheid en slaafse volgzaamheid ?

Wij verwijten zeker niet aan de Vlaamse socialisten dat zij werkloos zouden toezien. Zij hebben in het verleden meer dan nu grote verdiensten inzake stoffelijke lotsverbetering voor ons volk. Wij verwijten hen alleen de oude strijdbaarheid grotendeels te hebben laten varen op een ogenblik dat de strijd nog verre van voleindigd is. Wij verwijten hen bovendien dat zij vaak geweigerd hebben de specifiek Vlaamse noden te zien, omwille van een verkeerd begrepen solidariteitsgevoel met de Waalse arbeiders. Hun houding is een aanfluiting van de ware arbeidssolidariteit over de grenzen heen. Het is geen solidariteit wanneer ze het opofferen van het eigen recht veronderstelt.

De Waalse socialisten hebben hun zending in elk geval beter begrepen. Zij beseften dat hun specifieke taak er in bestond in de eerste plaats de ontvoogding van hun eigen volk te bevechten en dat dit de beste bijdrage vormde tot de internationale arbeidsrssolidariteit. Zij hebben er hun volk een goede dienst mee bewezen. Het is zeker niet onze bedoeling de Vlaamse socialisten hier te kapittelen van uit de hoogte van onze alwetendheid. Maar wij beseffen vandaag dat de ontvoogding van ons volk het werk moet zijn van ALLE vooruitstrevende krachten. In die strijd missen wij te veel de Vlaamse socialisten op tal van konkrete punten. Wij vragen hen slechts echte socialisten te zijn in Vlaanderen en Vlaanderen zal er wel bij varen, zoals de kristendemokraten ons volk grote diensten kunnen bewijzen door er naar te streven, de pauslijke woorden in praktijk te brengen. De Vlaamse strijd is inderdaad de strijd van alle Vlamingen en niet enkel van de flaminganten. Wij wensen niet beter dan van dit triestig « monopolie » bevrijd te worden.

Wij wensen de Vlaamse socialisten bij deze 1e mei 1962 toe dat zij voortaan als hun grootste taak zouden aanzien het EIGEN volk te helpen bevrijden van alles wat het bezwaart op elk gebied. Het is de beste manier om ons volk weer een rol te laten meespelen in Europa en in de wereld.

P.M.

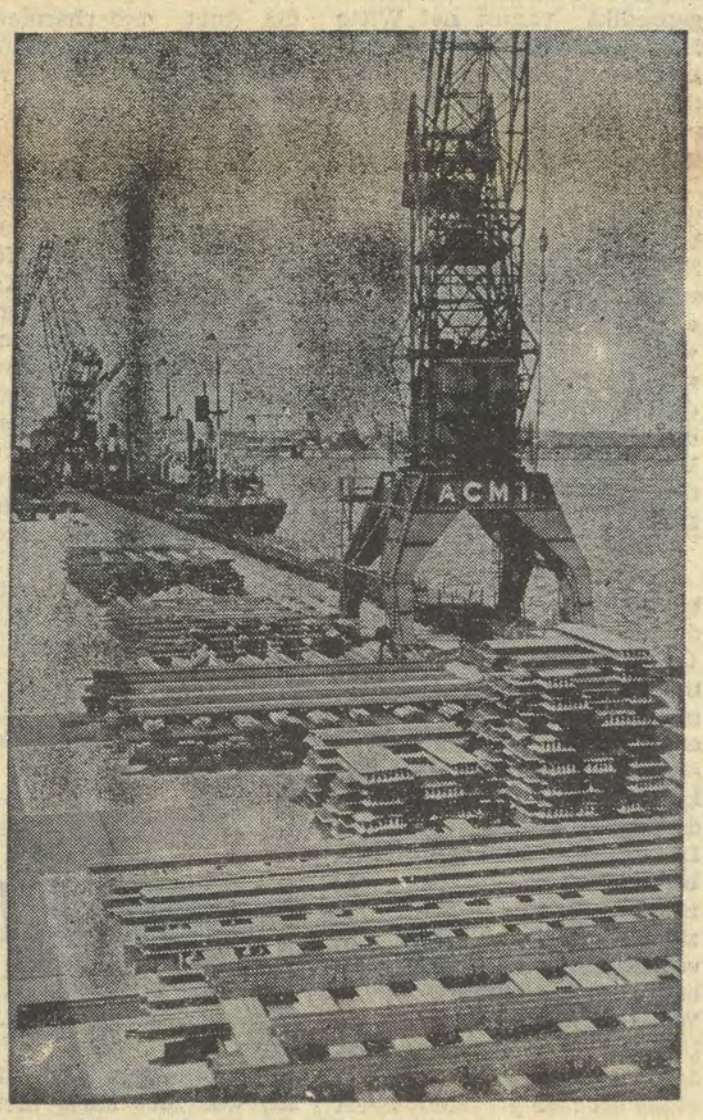

1 mei 1962 : Werk in eigen streek !

Venster op het Buitenland

Kennedy toch wat anders

Een jaar geleden moest prezident Kennedy het hoofd bieden aan een zware en gevaarlijke krizis : de invatie van Kuba, voorbereid door zijn voorganger D. Eisenhower, werd een reusachtig fiasko. Het Witte Huis schudde tot in zijn grondvesten en nog maanden nadien verraadde het optreden van Kennedy een onzekerheid en een richtloosheid die gegroeid waren in de radeloze uren na de mislukking aan de Varkensbaai.

Twaalf maand later, enkele dagen geleden, veegde weer een storm over het Witte Huis. Van onzekerheid en richtloosheid bij de prezident was thans niets te merken. En één der grootste machten in de V.S. — de staalindustrie — moest tot haar schade en schande ondervinden dat twaalf maanden hadden volstaan om van Kennedy weer een zelfzeker, doelbewust prezident te maken. Het duel tussen Pittsburgh en Washington, tussen de prezident der V.S. en de prezident der « U.S. Steel Corps », liet Kennedy toe, de eerste verjaardag van het Kubaanse fiasko met een persoonlijke triomf te vieren.

BIG BUSINESS HONGERIG

Het ekonomische evangelie dat door Kennedy steeds werd gepredikt vanuit het Witte Huis, laat zich in enkele zinnen samenvatten : tussen de produktiviteit, de lonen en de prijzen moet het evenwicht steeds gehandhaaft blijven. De industriewereld en de sindikaten moeten er elk van hun kant over waken dat de fatale loon-prijs-spiraal nooit een kans krijgt. Het is de taak van de regering, er over te waken dat de ekonomische zekerheid, de sociale rust en de industriële expansie worden gewaarborgd en dat de V.S. op die wijze hun rol in de wereld kunnen blijven spelen.

In deze leer is vooral van belang de rol die de prezident de regering toekent als kontrolerende en bemiddelende macht. Kennedy is de eerste naoorlogse prezident die het aandurft, de regering rechtstreeks te betrekken bij alle konflikten die de sociale vrede zouden kunnen verstoren. De primaire verhouding arbeidsnemer - arbeidsgever is door de huidige prezident omgezet in een verhouding arbeidsgever-arbeidsnemer-regering. Prof. William Gomberg die aan de Universiteit Pennsylvania arbeidsrecht doceert, drukte het aldus uit : de prezident heeft de pluralistische beslissingsmacht op het gebied van lonen en prijzen naar het vlak van een nationale loonpolitiek die door de regering geformuleerd wordt verschoven en die desnoods onder dwang door de beide sociale partners dient erkend te worden ».

Einde vorig jaar herinnerde Kennedy de werkgevers en de werknemers op duidelijke wijze aan zijn standpunt. Tot de sindikalisten zei hij : « Toont uw verantwoordelijkheidszin door er voor te zorgen dat alle loonbewegingen paraleel lopen met een stijging van de produktiviteit ». En tot de industriëlen heette het : « Ik hoop dat diegenen onder u die met onderhandelingen over de loonschalen bezig zijn, zich rekenschap geven van de noodzaak van stabiele prijzen ».

In het begin van 1962 dreigde dan plots in de grootste Amerikaanse industrietak, de metaalnijverheid, een ernstig loonkonflikt. Kennedy slaagde er in, door persoonlijke tussenkomsten de sindikaten er toe te bewegen een nieuw akkoord met de werkgevers af te sluiten. Dit akkoord bazeerde zich op de veronderstelling dat de staalprijzen zouden worden gehandhaafd zonder enige verhoging; de werknemers stemden in met een herziening van het pensioenstelsel en zagen af van direkte looneisen.

Een maand geleden kon Kennedy het land in kennis stellen van zijn bemoeiïngen. Hij was niet karig met zijn lof : de nieuwe overeenkomst zette de fatale loon-prijzenspiraal niet in werking en beide sociale partners hadden een voorbeeld gesteld door het algemeen belang hoger te schatten dan het eigen belang.

Op het ogenblik dat de prezident het konflikt in de staalsektor officiëel afsloot met een zegebulletijn werkte R.M. Blough, prezident van de « United States Steel », aan zijn eigen bulletijn dat even later werd gepubliceerd : de U.S. Steel deelde tot haar spijt mee, zich genoodzaakt te zien haar prijzen met 3,5% te verhogen om in staat te zijn haar industriëel potentiëel te modernizeren en aldus het hoofd te bieden aan de Japanse en Europese konkurrentie.

Voor Kennedy deed zich meteen de kans voor, zijn sociaal-ekonomisch evangelie in de praktijk te toetsen. Deze omzetting in de praktijk kon niets anders betekenen dan het neerslaan van de staalopstand. Aan de andere zijde was Blough en zijn aanhang vast besloten, eens en voor altijd Kennedy te genezen van de « arrogante gedachte » dat de staalprijs kon gedikteerd worden op 't Witte Huis. In de omgeving van Kennedy wist men te vertellen dat men nooit sinds Kuba de prezident zo opgewonden had gezien dan op 11 april jl., nadat Blough zijn prijsnota persoonlijk op het Witte Huis was komen overhandigen. De Amerikaanse staalster diende zich in de beste stemming bij de prezident aan. Toen hij vijftig minuten later afscheid nam, bleef van deze stemming weinig over en een spreker van het Witte Huis bestempelde de prezidentiële reaktie als « gekontroleerde woede ».

De volgende dag beleefde een verbaasde perswereld deze « gekontroleerde woede » op de wekelijkse prezidenttiele perskonferentie. De Britse « Times » noemde de verklaringen van Kennedy « een oorlogsverklaring aan de staalindustrie en aan heel big business ». De gematigde «Neue Züricher» maakte gewag van « een bijna unieke bitsige bijterigheid ».

De prezident rondde inderdaad de hoeken niet af : « een handjevol staalmagnaten wier hand naar eigen macht en gewin hun zin voor verantwoordelijkheid overtreft », een « ongelooflijke hoeveelheid verachting voor de belangen van 185 miljoen Amerikanen ». « Enkele tijd geleden vroeg ik aan ieder Amerikaan te onderzoeken wat hij wilde doen voor het land; ik vroeg eveneens aan de staalindustrie. Haar antwoord kennen we sinds 24 uur ».

De prezidentiële woede kwam over de televisie- en radionetten, door de headlines der kranten in ieder Amerikaans gezin. De openbare opinie reageerde heftig en de « gekontroleerde woede » van Kennedy had als effekt dat in het hele land een sterke stroming tegen de staalindustrie ontstond. Demokratische afgevaardigden toornden tegen de (meestal onder republikeinse kontrole staande) grootindustrie, senatoren dienden voorstellen in om de ganse staalsector te nationaliseren. Kennedy zelf voelde dat hij grond onder de voeten had en liet door zijn ministers een reeks maatregelen voorbereiden die de onwillige industriëlen definitief moesten temmen :

- Onderzoek naar de omstandigheden waarin de overeenkomst tussen de grote staalproducenten was gesloten: bedreiging met vervolging wegens prijsafspraken.
- Onderzoek naar de groepsvorming der staalbedrijven; bedreiging met vervolging op grond van de antitrustwetten;
- Bevel van de minister van Landsverdediging, McNamara, de bestellingen voor landsverdediging slechts te plaatsen bij firmas die geen prijsverhoging toegepast hadden;
- Uitsluiting van de staalsektor uit de nieuwe regeling die door het Ministerie van Finantiën uitgewerkt werd door belastingsvermindering in het kader van de modernisering der bedrijven.

DE EERSTE VERJAARDAG

U.S. Steel-prezident schrok blijkbaar terug voor de reakties van regering en publiek en beloofde, de prijzenkwestie aan een nieuw onderzoek te zullen onderwerpen. Van dit nieuw onderzoek maakte de « Inland Steel Cy » handig gebruik om het zinkende schip der grootindustrie te verlaten en aan te kondigen dat de prijzen niet zouden omhoog gaan. Kennedy reageerde met een « good, good, very good » op dit nieuws dat hem werd meegedeeld terwijl hij manœuvers van de Atlantische Vloot meemaakte.

Even later werd ook door de U.S. Steel de kapitulatie bekend gemaakt.

Voor de rest van zijn ambtstermijn mag Kenndy gerust zijn : big bussines weet thans dat op het Witte Huis iemand zit die er niet van houdt, zich te laten manœuvreren. Maar even zeker is het, dat big bussines voor lange tijd de kaart Kennedy niet meer zal spelen.

Zo is dan toch, een jaar na de « old fashion » van Varkensbaai, eindelijk iets gebleken van de « new frontier », de dinamische vernieuwing die Kennedy tijdens zijn verkiezingskampanje had aangekondigd.

T.v.O.

DUEL MET U.S.-STEEL

STILLE PAASWEEK

Het was een stille week in de pers. Van het politieke front kwam er bijna geen nieuws. De grote bonzen zijn naar het buitenland, de kleinere garnaal naar zee of in de tuin.

De lentesfeer zegevierde. Niettemin moesten de kranten worden volgeschreven. De kommentaren zijn echter zeer verscheiden, en er was geen richting in te bespeuren.

Doorbraak

Het maandblad van de Vlaamse Volksbeweging was in zijn hoofdartikel niet mals voor hen die « een beetje faciliteiten » willen toestaan.

« Wij hebben met man en macht gewerkt aan de voorbereiding van de eerste mars en onze oproep werd beantwoord : « Geen Faciliteiten », « Handen af van de Randgemeenten », « Brussel tweetalig », « Werk in Vlaanderen ». Het is toen niet gemakkelijk gegaan : de Vlaamse pers aarzelde; er werden verschillende afleidingsmaneuvers uitgevoerd. Toch hielden wij stand en geloofden wij in het welslagen van de mars.

En vandaag komt men verklaren dat « Geen Faciliteiten » slechts een slogan was, maar geen werkelijkheid; dat het Aktiekomitee op het ogenblik van de mars reeds overtuigd was, dat er langs de taalgrens faciliteiten zouden moeten worden toegestaan... en dat bijgevolg het principe van de faciliteiten ook in de randgemeenten rond Brussel moet aanvaard worden.

Halt heren ! U weet — en sommigen onder U hebben het ondervonden in urenlange diskussies — dat wij onwrikbaar waren op het punt van de faciliteiten. U hebt dan een laatste argument uit de hoek gehaald : « dan moet U de lijn ook scherp trekken in de streek van Komen en Moeskroen ». U hebt gemeend, dat wij zouden begeven. Maar U weet nog heel goed wat wij toen geantwoord hebben : « het moet zo — het doet ons pijn — maar het moet zo, want wij willen eindelijk klare toestanden scheppen en wij willen vooral niemand een argument in de handen geven om straks gans Vlaams Brabant aan Brussel uit te leveren ».

Onze wekroep « Geen faciliteiten » werd door honderdduizend Vlamingen opgevolgd in de straten van Brussel. En ook voor hen was het werkelijkheid. U waart erbij, U zijt geschokken en U stondt verbijsterd...

Nadien, heren, zijn Uw onderhandelingen begonnen. Gij hebt U nogmaals door de sirenenzang van Walen en Franssprekenden laten misleiden en U hebt toegegeven : acht Vlaamse randgemeenten, Leuven, Leopoldsburg, Brasschaat...

Minister Gilson heeft toen zijn tweede ontwerp neergelegd. Enkele uren nadien hebt U ons antwoord vernomen : Neen Gilson ! De tweede mars zal Uw ontwerp kelderen ! Wij zijn er zeker van dat de Vlamingen onze kreet zullen overnemen. »

Red. : De Volksunie heeft in elk geval niet gewacht om het offensief te openen. Reeds maanden hangen tienduizenden « Neen Gilson »-affiches over gans Vlaanderen en in honderden meetings werden onze mensen opgeroepen voor een krachtdadig verzet. Zij zullen bij een tweede mars in massa weer aanwezig zijn.

De Gazet

H. Todts vroeg zich in « De Gazet » af of de Vlaamse beweging naar links evolueert. Hij meent daarvoor aanwijzingen te vinden in de opvattingen van de jongere Vlaamsgezinden zowel in de V.V.B. als in de Volksunie. Het verwondert ons enigszins dat hij hierbij de studenten heeft vergeten. Hij schrijft :

« Gaat de Vlaamse beweging de linkse weg op ? Ligt er een Vlaamsegezind progressistisch front in het verschiet dat korte metten zal maken met de onsociale kasten ? De Volksunie is vanzelfsprekend niet de Vlaamse beweging. Het is nog minder waar dat zij het Vlaams reveil heeft bewerkt. Zij heeft er slechts van geprofiteerd. De Vlaamse Volksbeweging is op haar beurt eveneens slechts een deel van wat men de Vlaamse beweging heet. Doch ook in haar midden worden de opvattingen steeds meer gekruid met sociale en ekonomische overwegingen. Ook in dit midden, althans bij de jonge leiders, zijn begrippen als programmatie en nationalizatie gewone verworvenheden geworden. Tot nog toe werden zij niet rechtlijnig, klaar en helder geformuleerd. Men kan zo vermoeden waarom.

Benoit Verhaegen schreef in het februarinummer van de « Revue Nouvelle » (jg 1958) dat de Vlaamse beweging nog steeds steun zoekt bij hen die ekonomisch gezien behoren tot de tertiaire sektor : de beambten, de advokaten, de leraren en de commerciële middenklasse die steeds meer van haar pluimen verliest (blz. 138).

Zij, die bij de tertiaire sektor betrokken worden, zijn immers individualistisch ingesteld. Er zijn zoveel ideeën als er leiders zijn : macht kunnen zij vooralsnog niet opbrengen. Een optocht van 100.000 individualisten, toevallig verenigd rond eenzelfde tema, is minder belangrijk dan een optocht van 10.000 goedgeorganizeerde militanten, die indien Renard het wil, morgen een deel van de voornaamste bedrijven kunnen stilleggen. Dat kan de Vlaamse beweging niet. Zij heeft het geld niet om te gebieden; zij mist de daadwerkelijke organizatie om met sukses te eisen. Bovendien : moest de Vlaamse beweging zich morgen vrij en vrank ontpoppen tot een sociaal progressistische beweging, die in het kielzog van Renard's opvattingen zou varen, dan zou ze zich zelf beroven van de traditionele aanhang. »

Red. : Sociaal progressisme betekent niet noodzakelijk « in het kielzog van Renard » varen. Het valt trouwens nog te bezien of de zgn. traditionele aanhang van de Vlaamse beweging sociaal zo konservatief is. Trouwens hoe denkt H. Todts dat die « traditionele aanhang » er uitziet in 1962 ?

Het Volk

Schildwacht maakte zich kwaad op de franstaligen en franskiljons omdat zij de Belgische vlag gebruiken als simbool van anti-Vlaamsheid. Dit naar aanleiding van een geplande betoging te Verviers op 5 mei a.s.

« De oude remedie komt voor de dag.

Dat wordt ons meegedeeld door « Le Soir » van maandagmorgen: men zal op 5 mei te Verviers betogen voor het behoud van de Vlaamse Voerstreek in de Waalse provincie Luik. Het is natuurlijk ieders recht te betogen voor of tegen een bepaalde oplossing van een politiek vraagstuk in een democratisch land. Daar gaat het niet over. Hoe onzinnig het ook weze, zes Vlaamse gemeenten bij een Waalse provincie te willen houden !

Maar, het typische en het krasse van de betoging van Verviers is, dat de inrichters dier betoging er willen een betoging van vaderlandse verenigingen, oud-strijders en oud-weerstanders, van maken.

Wij dachten dat die treurige manie om te pogen de Belgische vaderlandsliefde, de nationale vlaggen en de Brabançonne als anti-Vlaams strijdmaterieel te gebruiken, eindelijk van de baan was. Wij hoopten dat de symbolen van de nationale samenhorigheid deze maal zouden ontsnappen aan de beduimeling van het franskiljonisme en de vlaamshaterij. IJdele hoop !

De franskiljons van de Voerstreek gaan nog eens pogen te verstaan te geven — en misschien zullen zij het ook vlakaf uitkrijten te Verviers — dat al wat Vlaams is, anti-Belgisch is.

Wanneer een aantal jonge Vlamingen dit zullen lezen, zullen zij waarschijnlijk zeggen : hoe is dergelijke kleingeestigheid mogelijk in een land waar de Vlamingen toch de meerderheid van de bevolking zijn ?

De ouderen van dagen weten of het mogelijk is ! »

En Schildwacht besluit :

« Iedereen heeft in dit land het recht zijn politieke meningen te verdedigen, zelfs als ze onzinnig zijn. Maar iedereën zou moeten eerbied genoeg hebben voor de nationale symbolen, die toebehoren aan alle staatsburgers van dit land, om zich niet de vrijpostigheid aan te matigen ze bij elke plaatselijke en gewestelijke politieke strijd in 't gedrang te brengen. »

Red. : De Belgische vlag is geen « nationaal simbool dat behoort aan alle staatsburgers ». Ze is steeds een anti-Vlaams simbool geweest en is het nog. Onder haar plooien zijn de grofste onrechtvaardigheden tegen ons volk gepleegd. Ze is enkel het simbool van de paar honderdduizend echte Belgen in dit land d.w.z. de verdedigers van Vorst en (unitair) Vaderland : de patriottards. De Walen gebruiken ze als het in hun kraam te pas komt maar zullen er morgen met evenveel plezier hun voeten aan afvegen.

De franstalige imperialisten mogen hun simbool hebben en er mee spelen zoveel als ze willen. Het kan alleen maar helpen steeds meer Vlamingen de ogen te openen voor de Belgische werkelijkheid.

HET BELANG VAN LIMBURG

In dit Limburgse konservatief-katolieke blad keurt Tenax de oprichting van de « politieke werkgroep voor de Vlaams-Waalse problemen » goed en feliciteert Theo Lefèvre dat hij zelfs eerst met de Liberalen (pardon P.V.V.-ers) kontakt nam. Tenax voegt er echter een grote « maar » bij :

« Derhalve menen we dat de eerste-minister, althans in deze procedure-zaak, geen enkel verwijt mag of kan worden gemaakt. Zelfs integendeel.

Maar we weten natuurlijk nog niet of we het opzet zelf zonder voorbehoud kunnen onderschrijven. Dat zal afhangen van zekere zeer belangrijke precizeringen, en het is onze plicht vooraf duidelijk te spreken, opdat er naderhand geen enkel misverstand zou rijzen. De regering moet, voor de eventuele instelling van deze kommissie, met de vereiste duidelijkheid verklaren, dat de zetelaanpassing onmiddellijk na de publikatie van de volkstelling zal worden doorgevoerd, en dat de opportuniteit van deze aanpassing in geen enkel opzicht tot de opdracht van de werkgroep mag behoren

De eerstvolgende vernieuwing van de Kamers moet geschieden op basis van een nieuwe zetelverdeling volgens de huidige stand van de bevolking. Zoniet zou de konstitutionele rechtsgeldigheid van de komende Konstituante zelf in het gedrang kunnen komen. »

Red. : Wij zijn benieuwd...

Standaard

Naar aanleiding van een Wallingantisch pleidooi in « La Libre Belgique » geinspireerd door Waalse C.V.P.-parlementairen, schrijft M. Ruys :

« Want dat wensen die Walen : dat alles bij het oude zou blijven ! Dat de taalgrens niet zou worden vastgelegd. Dat er geen tweetaligheid in de Brusselse gemeentediensten zou komen. Dat de transmutatieklassen in Vlaanderen niet zouden worden afgeschaft. Dat de openbare diensten niet zouden worden verplicht in het Nederlands met het bedrijfsleven in Vlaanderen te korresponderen. Dat Landen en de Voer niet bij Vlaanderen zouden komen. Dat Komen-Moeskroen hun verfransing in West-Vlaanderen zouden kunnen voortzetten. Enz...

Het is zuiver konservatisme, gepredikt door kleine bange mensen die nog in de tijd van Woeste en Mercier menen te leven

Wij kunnen daarop maar een antwoord geven : nl. herinneren aan de vele problemen die Vlaanderen bezwaren. Maar aangezien deze anonieme heren daar toch doof en blind voor blijven, is die opsomming nutteloos. Wij hopen enkel, dat niemand van de verantwoordelijke leiders in regering en C.V.P. in de valstrik van deze Waalse weeklacht zal lopen. »

Red. : Wait and see.

« De Standaard » had het deze week ook over de franskiljonse kuren van de oude heer Camille Huysmans.

« De eerbied die wij gevoelen voor de vroegere verdiensten van de h. Huysmans en voor zijn zeer hoge ouderdom, kan niet anders dan de kritiek verzachten. die deze opvattingen uiteraard moeten uitlokken. Het kan wellicht bevreemden dat de man die eens weigerde op te staan bij de tonen van het vaderlands lied, thans een verbolgen woord spreekt over de jeugd die een uitdagend Belgisch vaandel uitjouwt, maar het staat de h. Huysmans natuurlijk vrij te evolueren in zijn sympatieen en antipatieen. Bedenkelijk is dat deze socialistische strijder thans opkomt voor de privilegies van de anti-sociale, franskiljonse bourgeoisie. Wat zijn verdediging van de tweetaligheid betreft, stippen wij alleen aan dat wij onder geen beding een stelsel aanvaarden, waarbij de Vlamingen wel Frans en de Walen geen Nederlands leren. Dit zou nochtans het België van de h. Huysmans zijn : een Vlaanderen waar elkeen ook Frans zou spreken (om de Walen en de franskiljons te woord te kunnen staan) en waar de bourgeoisie over eigen scholen en administratieve faciliteiten zou beschikken, en anderdeels een Wallonië waar de Walen nooit ofte nimmer Nederlands leren en als tweede taal het Engels kiezen. De h. Huysmans mag nog duizendmaal beweren dat zulks niet met zijn opvattingen strookt, het zou de werkelijkheid zijn. Daarom kunnen wij dit intervieuw van de oude heer niet ernstig nemen »

Red. : Het zou misschien wel nuttig kunnen zijn een verplichte pensioenleeftijd vast te stellen voor parlementairen.

P.M.

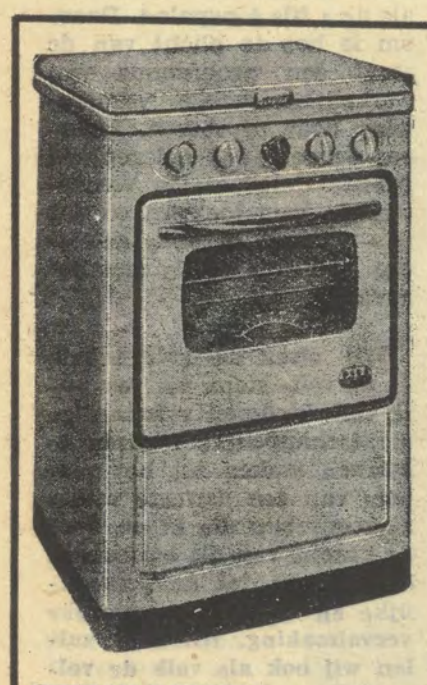

KOOP NU EN SPAAR GELD

Huis Magda

Hoogstraat 15a - 17, Antwerpen
Telefoon: 32.90.47
★
Slaap- en Eetkamers - Salons - Amerikaanse keukens - T.V. - Radio - Lusters - Wasmachines - Gasvuren - IJskasten - Stoven, enz...

AANDACHT :
Bij aankoop vanaf 100 F ontvangt U een geldbon ter waarde van 5% van de aangekochte waren.
Iedere maand worden er twee artikelen aangeboden aan een uiterst lage prijs.

DEZE MAAND
1 RELAX-ZETEL 2400 F
1 GASVUUR 2900 F
OP de andere artikelen van 10 - 20% vermindering

SENSATIE Ter gelegenheid van Pasen : bij aankoop van een eet- en slaapkamer
EEN SALON OF GASVUUR OF WASMACHINE GRATIS
VOOR AL DEZE VOORDELEN SLECHTS 1 VOORWAARDE: LID ZIJN v. d. VOLKSUNIE

IEPER MILJAAR

★

REPORTAGE

door

Staf de Lie

★

IEPER Miljaar, beste lezer. En bovenstaande titel mag U niet doen denken dat wij aan het vloeken zijn gegaan, nee want Ieper is duizend jaar geworden en bijgevolg hebben ze in die stad in het kader van de daarbij gepaard gaande feestelijkheden, een revue opgevoerd die deze krachtsterm veroorloofde.

Toen wij te Ieper toekwamen — het was paaszaterdag — hing er over deze stad een kleurrijke stemming. 't Was markt en binnenin de oude lakenhalle werd ruimte geboden aan een jaarbeurs. Er hingen feestelijke gekanteelde vanen, er klonk ergens uit luidsprekers een flardje muziek en met een beetje fantasie konden wij ons terugdenken in het Ieper van de voorbije eeuwen, de machtige stad van de lakennijverheid.

Vieringduizend jaar in teken van geschiedenis

Men weet niet juist wanneer Ieper eigenlijk ontstaan is, zo wist men ons te vertellen op het bureel van toerisme, maar duizend jaar is zeker niet te weinig geschat, want de stad is waarschijnlijk reeds veel ouder. Maar het eerste dokument dat handelt over Ieper, stamt uit 961. Het is een oorkonde waarbij de graaf van Vlaanderen aan de St-Donaasabdij te Brugge 2/3 van de Ieperse tienden schenkt, het « Bodium de Ypris ».

■ Greep uit de geschiedenis.

Ieper moet ontstaan zijn rond een villa-kerk en zich uitgebreid hebben tussen de armen van de Ieperlee die destijds nog bevaarbaar was. Van de twaalfde tot de zestiende eeuw wordt de politieke en ekonomische geschiedenis van Ieper bepaald door de lakennijverheid. De stad heeft in 1260 reeds 40.000 inwoners, eigen rechtsmacht, een lakenhalle en beheerst met haar laken de wereldmarkt ! De wol wordt praktisch uitsluitend uit Engeland betrokken wat meebrengt dat Ieper afhankelijk wordt v.d. Angelsakische politiek. Er is in de dertiende en veertiende eeuw een rijk patriarchaat dat de ekonomie in handen heeft en dat de arbeiders aan zijn willekeur onderwerpt : het zijn de Leliaarts. De arbeiders groeperen zich in ambachten, de eerste sindikaten, en in politiek verband : de Klauwaerts die in 1302 een schitterende overwinning behalen en meteen de ekonomische macht van de patriciers breken om onder Jakob en Filips van Artevelde de uiteindelijke overwinning van de demokratie te bezegelen. Ook hier kan de geschiedenis veel leren want al te dikwijls zijn de toestanden op dit ogenblik nog niet veel verschillend van de vroegere.

■ Verval.

In de veertiende eeuw komt de achteruitgang, vooral door gebrek aan grondstoffen en een vermindering van de afzetgebieden. Van 1385 tot 1585, dus gedurende twee eeuwen daalt de macht van Ieper geleidelijkaan. De mededinging van andere steden en het verbannen van talrijke ambachtslieden liggen ook daaraan ten gronslag. Rond 1500 heeft de stad nog slechts 9.000 inwoners die in volledige armoe leven. Gedurende de zeventiende en achttiende eeuw blijft Ieper een grensstad, die uitgebouwd wordt tot een reusachtige vesting en die haar ekonomie niet meer kan herstellen. Zo wordt Ieper een vergeten stadje, tot aan de oorlog van 14-18 die de naam in bloedige letters zal schrijven in de geschiedenis. Tienduizenden rusten in de omgeving op niet minder dan 170 militaire kerkhoven...

Dertig jaar heeft het geduurd voor men de platgeschoten stad opnieuw het vooroorlogse uitzicht had gegeven. Maar de bewoners waren gevlucht en keerden nooit terug. Negentig percent van de bevolking kwam er door inwijking van buiten de stad.

■ Geen Ieperlingen ?

Men kon dus niet meer spreken van « Ieperlingen » en het is pas nu dat er eigenlijk weer echte inwoners, echte stedelingen opkomen.

De generatie die thans aan bod komt is er een die in Ieper geboren werd, maar van een geest van burgerzijn kan men nog niet echt gewagen. Om deze geest van Ieperlingzijn aan te kweken, aldus onze zegsman van de toeristendiensten, heeft men in de eerste plaats het vieren van het duizendjarig bestaan aangepakt. Het moet 'n herleving betekenen in alle sektoren van het verenigingsleven, zowel de ontspanning, de kultuur als de sport. Als bijzonderste punten uit 't rijk-wissellend programma vermelden wij de bekende (maar speciaal aangepaste) Kattefeesten, de ruitersfeesten en de historische show.

Ieper miljaar, een vloek en een lach. Hopen wij dat de vloek een lach moge worden, want uit het sociaal-ekonomisch overzicht dat wij hierbij over Ieper en het arrondissement brengen, blijkt dat tot nog toe weinig veranderd is sinds het historische verval van Ieper en zijn omgeving.

Foto toeristische dienst stad Ieper.

De grote Markt van Ieper met de enig-mooie lakenhalle, simbool van vroegere macht.

ONDERWIJS UITRUSTEN

DE huidige omstandigheden zijn in de Westhoek wel niet zo gunstig voor industrialisering als elders, maar we leven in een tijd dat de mens niet meer gaat naar de industrie, maar dat de industrie gaat naar de mens. Alle nodige elementen daartoe zijn tegenwoordig beschikbaar. De mens was immers de dienaar van de ekonomie en dat is verkeerd. Het is hoog tijd dat de ekonomie in dienst van de mens wordt gesteld.

Het is nog niet zo lang geleden dat onze arbeiders in onze streek, hun brood moesten verdienen bij de boeren. Ze werkten een volle dag voor 20 F en een schotel pap. Toen kwam de ontvoogdingsstrijd die daaraan een einde bracht. De boerenstiel kwam hierop in een zeer benarde positie en werkloosheid werd hier schering en inslag. Daarop volgde de uitwijking naar Wallonië en de grote trek naar Frankrijk.

Wij hebben de toestanden die in dit soort pendelarbeid heersen kunne volgen toen de grote reportage over de pendelarbeiders gemaakt werd. Bij het zicht van deze troosteloze massa werden wij op zeker ogenblik geschokt door een vingerschrift dat op een der mobielenbussen in de modderspatten stond geschreven : « Vervoer van dieren ». Een schrijnend beeld maar dat ten volle een licht werpt op de afschuwelijke toestanden die bij deze massa heersen.

De grote plicht is het, het technisch onderwijs uit te rusten. Er is alhier een duidelijk tekort aan wetenschapsmensen en technische geschoolden. Vreemden dringen binnen daar waar onze Vlaamse arbeiders het volste recht hebben op een menswaardig bestaan. Onze werkmanskinderen vragen een rechtmatig aandeel in het beheer van hun maatschappij. Zij hebben evengoed het recht om te kunnen studeren als de « fils à papa's ». Daarom is het de plicht van de staat een programma van werkelijke sociale vernieuwing door te voeren. Iedereen moet de gelegenheid hebben de plaats te veroveren die hem toekomt en dat is — vooral in onze gewesten — nog dikwijls niet het geval.

Wij eisen de gelegenheid en de volle steun om van onze volkskinderen volwaardige maatschappelijke mensen te kunnen maken tot het vormen van een bewuste volksgemeenschap die in en door de kracht van dit bewustzijn kan komen tot de persoonlijke en gemeenschappelijke vervolmaking. Hierdoor zullen wij ook als volk de volwaardige plaats bekleden in het koor van de Europese volkeren en aldus bijdragen tot een harmonisch gegroeid Europa. Devuyst.

In de middeleeuwen had de stad dubbel aantal inwoners van nu

UIT de voorgaande bijdrage valt te leren dat Ieper als stad, in de middeleeuwen 40.000 inwoners telde. Thans zijn er rond de 18000. 't Is al bij al de hoofdplaats van een arrondissement, in een provincie die op sociaal-ekonomisch gebied ver ten achter is. De hierbijgevoegde statistieken bewijzen het ten overvloede. De ontvolking, die nog niet zoveel jaren geleden in het arrondissement 1.000 inwoners per jaar bedroeg en die haar oorzaak vond in het wegtrekken van de jonge krachten die elders in het land werk gingen zoeken, onderstreept deze stelling. De pendelarbeid, naast de werkloosheid, vormt een geweldig vraagstuk dat, indien men bij de industrialisering geen andere mogelijkheden kan aanwenden dan deze die thans in het vooruitzicht gesteld worden, onoplosbaar zal blijven. Want men schermt in het Ieperse wel met de uitbreiding van het enige grote bedrijf, maar deze uitbreiding zal, zoals wij reeds vroeger geschreven hebben, een peulschilletje aan werkgelegenheid brengen, daar waar duizenden wachten op arbeid in eigen streek.

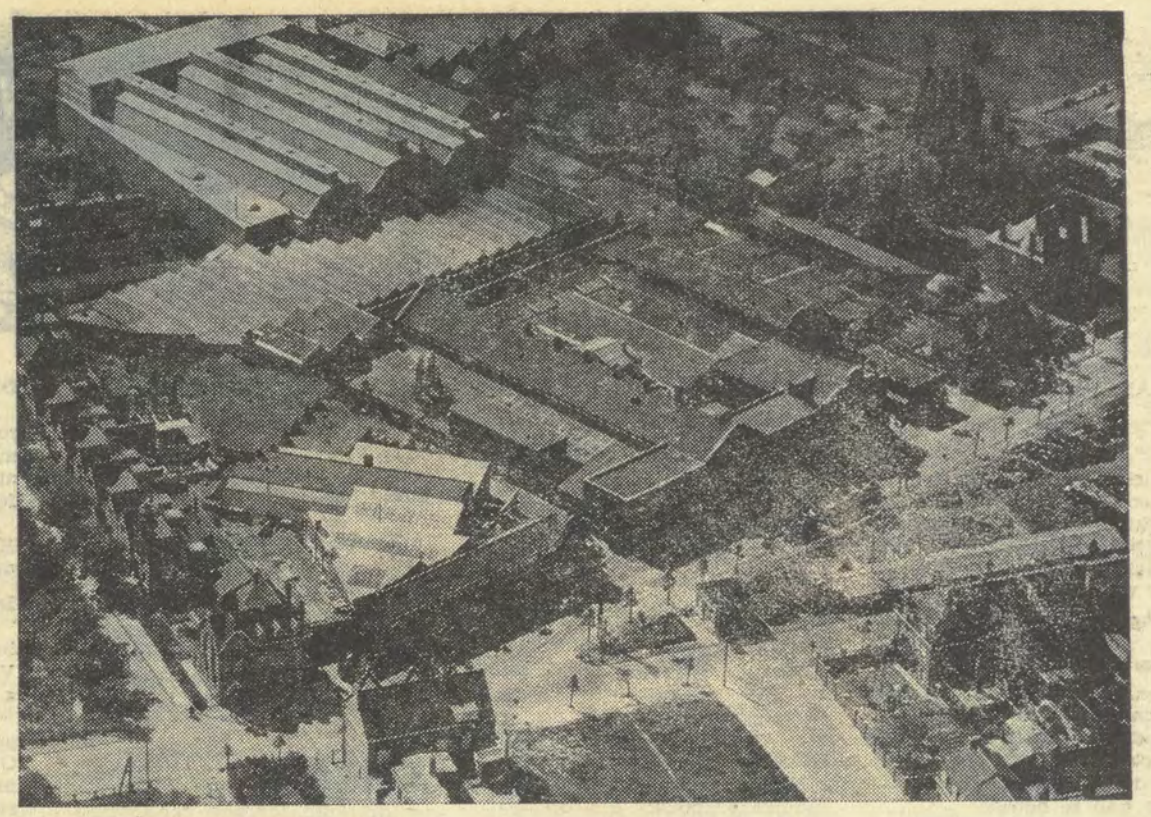

Foto toeristische dienst stad Ieper.

25.000 ARBEIDERS VINDEN GEEN WERK IN STREEK IEPER

■ Lange wachtlijsten in fabrieken.

Wat Ieper zelf betreft, hier ziet de sociaal-ekonomische toestand er als volgt uit. Op 18.000 inwoners heeft men een werkende bevolking van rond de 7000. Hiervan zijn er 30 ten honderd zelfstandigen en 70 ten honderd loontrekkenden. Daarvan zijn er 66% in de stad tewerkgesteld en 33% buiten de gemeente. Er zijn ongeveer 800 pendelarbeiders die naar Frankrijk gaan en een honderdtal seizoenarbeiders.

Voor 27% zijn de Ieperlingen in de handel tewerkgesteld, meestal in kleine bedrijven zoals dat voor heel het arrondissement geldt. Hetzelfde ten honderd vindt werk in de openbare diensten en 5% in de landbouwsektor. Het overblijvende aantal werkt in plaatselijke nijverheid, waarvan de grootste deze van Picanol is, het bedrijf dat weefautomaten vervaardigt. Op dit ogenblik stelt dit bedrijf 1700 mensen tewerk, door de uitbreiding zullen er enkele honderden plaatsen vrijkomen maar deze zullen onmiddelijk ingenomen worden want er staan meer mensen op de wachtlijsten dan er arbeiders zijn in de fabriek ! Nochtans is Ieper in zijn omgeving zeer gunstig gelegen, maar de algemene achteruitstelling van Vlaanderen in België komt ook hier ten volle tot uitdrukking en het zal maar mogelijk zijn de schade in te halen zo de staatsvorm het zou mogelijk maken in Vlaanderen de noden op te laten lossen door eigen mensen.

VERDIENSTEN

De onderstaande cijfers duiden het gemiddelde van het dagloon aan van de werklieden in het arrondissement Ieper.
225,7 F in de nijverheid
194,3 F in de handel
Voor gans West-Vlaanderen liggen deze cijfers als volgt :
217,5 F in de nijverheid
206,7 F in de handel
Ter vergelijking geven wij hier nogmaals de lonen voor gans het land in de verschillende provincies :

Antwerpen :	257,9
Brabant :	248,8
Oost-Vl. :	220
Henegouwen :	268,9
Luik :	284,7
Limburg :	228,7
Luxemburg :	226,5
Namen :	249,2

Zoals men ziet tonen deze cijfers overduidelijk de geweldige achterstand van Vlaanderen in het algemeen en deze van West-Vlaanderen in het bijzonder aan.

■ Tewerkstelling.

Indeling der op 30 juni 1960 onder R.M.Z. vallende arbeiders in het bestuurlijk arrondissement Ieper, naar grootte der inrichtingen.
De cijfers tussen haakjes duiden het aantal ondernemingen aan; samen zijn er 1.905.

Minder dan 5.
2.330 (1.585)
Van 5 tot 9 : 1.080 (161)
van 10 tot 19 : 1.035 (78)
van 20 tot 49 : 1.659 (56)
van 50 tot 99 : 1.076 (15)
van 100 tot 199 : 1.092 (8)
van 200 tot 499 : 214 (1)
van 1000 en meer : 1.235 (1).

Samen zijn er 9.721 werknemers, daarvan 8.496 arbeiders en hiervan 7.254 mannelijke arbeiders. Alles bijeen zijn er 1.225 mannelijk en vrouwelijke bedienden tewerkgesteld waarvan 766 mannelijke en 459 vrouwelijke.

Uit deze cijfers leert men dadelijk dat het merendeel van de ondernemingen bestaat uit kleine bedrijfjes, dat er slechts één echte nijverheid bestaat, namelijk deze van Picanol die weefautomaten vervaardigt en op dit ogenblik 1700 mensen tewerkstelt. Van de werknemers zijn er zeer weinig bedienden en het is dan ook in deze groep dat veel uitwijkelingen naar Brussel gevonden worden.

■ Streek van Pendel en Grensarbeid.

Over de pendelarbeid hebben wij reeds in een uitgebreide reportage geschreven. Het arrondissement Ieper telt niet minder dan 12.000 grensarbeiders. Dit op een totaal van ongeveer 33.000 loontrekkende inwoners. Als men nu weet dat er slechts 7.000 mensen in het eigen gebied werk vinden en dat er gemiddeld 2200 werklozen zijn dan komt men tot de vaststelling dat er nog een goeie 10.000 mensen buiten het arrondissement werken. Inderdaad deze werknemers vormen de massa van de duizenden pendelarbeiders die Vlaanderen dagelijks uitzendt. Op een totaal van 130.000 inwoners vormen deze cijfers een schrijnend beeld.

Wij schreven reeds dat de streek van Ieper gunstig gelegen is voor de vestiging van nieuwe nijverheden. Er zijn meer dan voldoende werkkrachten aanwezig die de vestiging van meer dan 15.000 nieuwe arbeidsplaatsen zouden toelaten.

De verbindingen zouden echter volkomen moeten aangepast worden. Daarbij dient vermeld het uitdiepen van de IJzer en het verbeteren van de Nieuwpoortse haven, een eis die reeds lang opgang maakt in West-Vlaanderen alsmede het aanpassen van verschillende kanalen en het verbeteren van verschillende verbindingswegen die zowel voor het toerisme als voor de nijverheid van belang zijn.

S.D.L.

Op deze foto ziet men Dr H. Lecompte, voorzitter v. h. arrond. Ieper en V.U.-volksvert. D. de Coninck, afkomstig uit de streek, bij hun terugkeer uit Stanleystad nadat zij op bijvalrijke wijze tussengekomen waren om de 8 gevangengehouden Vl. soldaten vrij te krijgen. Beiden zullen op 6-5 te Ieper, tijdens de grote V.U.-meeting in de stadsschouwburg, het woord voeren.

ZO WERKT MEN IN HET ARRONDISSEMENT IEPER

WAAR WERKT MEN ?

In het arrondissement Ieper ligt de werkverschaffing als volgt verdeeld :

Voedingswaren bereiding:	347
Drankbereiding:	165
Tabaksverwerking:	24
Chemische nijverh.:	19
Houtbewerking:	169
Papiernijverh.:	43
Boekbedrijf-fotografie:	93
Huiden-leder:	86
Tekstielnijverh.:	597
Kledingsnijverh.:	346
Delfstof (niet metaal):	758
Metaalgieterij-pletterij:	77
Gewoon metaal:	77
Machinekonstruktie:	1800
Kunst-precisiebedr.:	77
Verschillende:	12
Afvalbedrijven:	7
Totaal:	4697
Bouwbedrijf:	1839
Vervoer:	239
Eigenlijke handelsond.:	976
Kredietondernemingen:	21
Agentschappen:	11
Totaal:	1008
Hotelbedrijf:	223
Overheidsdiensten:	860
Algemeen totaal:	**9621**

WERKLOOSHEID

Werkloosheid in augustus 1961 in het arrondissement Ieper

Volledig	
Vrouwelijk:	209
Mannelijk:	868
Totaal:	1077
Gedeeltel. en toevall.	
Mannelijk	46
Vrouwelijk	55
Totaal	101
Alg. totaal:	1178

Vergelijk hiermee het daggemiddelde over '60 (want in augustus is de werkloosheid het geringst):

Volledig :	1682
Ged.-Toevall.	500
Totaal :	2183

waarvan 1805 m. en 377 vr.

TUSSEN SCHIP EN KAAI

Wij vestigen er de aandacht van onze lezers op dat de vervolgreportage over de Antwerpse haven van onze redakteur Staf de Lie, deze week niet verschijnt door de speciale bijdrage over Ieper.

V.M.O. ANTWERPEN

Bericht.

Wij maken er de leden en sympatisanten van Antwerpen en omstreken attent op, dat alle optochten van het muziekkorps, die voorzien waren te Gent op 29 april, afgeschaft werden.

Die dag krijgen we echter een optocht van het muziekkorps te Borgerhout.

Alle leden van het korps, alle V.M.O.-mannen (ook V.M.O. Noorderkempen) moeten daar aanwezig zijn. Ook andere propagandisten worden dringend verzocht aan deze tocht deel te nemen.

Er word tijdens deze tocht gekoporteerd. Dus, allen op post op 29 april te Borgerhout.

Er word verzameld om 10 uur stipt aan het Boelaerpark, op de Arthur Mathyslaan. Einde omstreeks 13 uur.

Landdag 3 juni te Asse.

Voor de Landdag van 3 juni te Asse kan nu reeds ingeschreven worden bij Wim Maes, Lanteernhofstraat 28 te Borgerhout. De prijs voor de autokars bedraagt 55 F per persoon. Wij dringen er ten zeerste op aan zo spoedig mogelijk in te schrijven. Ook degenen die met eigen wagen de tocht maken gelieven in te schrijven. De afdelingsvoorzitters kunnen van nu af tiketten bekomen bij Wim Maes, Provinciaal sekretariaat. Tel. 39.92.06.

Wij dringen er ten zeerste op aan opdat ieder afdeling zou zorgen om zoveel mogelijk leden en sympatisanten mee te krijgen naar deze Landdag, want was Antwerpen vorig jaar reeds met zeer veel volk, dit jaar MOET het nog beter zijn.

Talm niet langer, zorg nu reeds voor de inschrijvingen en haal zo spoedig mogelijk Uw tiketten voor de afdeling af.

BLANKENBERGE

Nieuw lokaal.

Voor alle Vlaams-nationalisten uit Blankenberve, omstreken en bezoekers : ons nieuw lokaal is gevestigd : Café « 't Butje », Vandestichelenstraat 27, Blankenberge.

Bij voorbaat, hartelijk welkom !

Algemene Ledenvergadering.

Bij beslissing van het plaatselijk bestuur vindt op 19 mei 1962 te 20 uur in het lokaal Café « 't Butje », Vandestichelenstraat 27 te Blankenberge, een algemene vergadering plaats voor alle leden van de Volksunie. A's spreker treedt op Mr. G. Van In.

Het Bestuur rekent op een zeer talrijke opkomst.

Allerlei.

Wie inlichtingen wenst omtrent mutualiteit en vakbond; kan terecht in ons lokaal, iedere maandag, woensdag en vrijdag van 19 tot 19 uur 30.

Iedereen is welkom.

« Er zijn geen Belgen... »

De gebundelde radiocauserien van Dr. Paardekooper zijn verkrijgbaar tegen 20 F bij C. Deceuninck, Groenestraat 45, Blankenberge.

Sparen doet garen...

Vlaams-nationalisten, spaart uw gebruikt papier, en verwittig het sekretariaat. Het wordt afgehaald.

BRUGGE

Kolportage.

Op zaterdag 5 mei 1962 in de namiddag vindt in de streek van Ieper een reusachtige kolportagetocht plaats.

Alle bezitters van auto's en dezen die wensen mede te helpen, gelieve hun naam en adres op te geven bij M. Vandemoortel, Delaplacestraat 121, St. Kruis.

Provinciaal Zangfeest.

Wij hopen dat alle leden van het arrondissement en anderen, aanwezig zullen zijn op het Provinciaal Zangfeest welke dit jaar te Ieper plaats heeft op 6 mei.

Meer bijzonderheden omtrent vertrek worden U nog bij inschrijving bij Mr. G. Van In medegedeeld.

« Er zijn geen Belgen... »

De gebunde radiocauserien van Dr. Paardekooper omtrent de oplossing van de Vlaamse zaak dragen de goedkeuring niet weg van enkele personen welke een bouwvergunning bekwamen.

Kolportage.

Alle militanten nemen deel aan de verzameling op de vooravond van het provinc. Zangfeest te Ieper. Wij bezoeken alle belangrijke personen van de gemeente. Zich wenden tot Mr. Van In.

DIKSMUIDE

De kolporteurs uit gans het arrondissement houden zaterdag namiddag, 5 mei, vrij om deel te nemen aan de massa-werftocht te Ieper.

Bijeenkomst in het « Vlaams Huis », IJzerlaan 83, te Diksmuide.

DE PANNE

Tijdens de Paaskontakten werd het blad hier en daar uitgedeeld. Vooral door de Nederlanders werd « De Volksunie » gretig aanvaard.

De Volksunie-simpatizanten die gewoonlijk de zondagavondmis in O.L. Vrouwkerk bijwonen, waren met Pasen zeer aangenaam verrast bij het horen van een... Vlaams sermoen. Daarna kwam de franse preek (voor de vele Fransen steeds aanwezig).

Hopelijk zal het zo blijven want tot nog toe mochten de Vlamingen het met een frans sermoen stellen. Einde goed, alles goed.

VEURNE

Kolportage op zondag aanstaande 29 april.

Bijeenkomst te 9 uur 30 op de grote markt, stipt a.u.b.

Alleman op post.

GROOT-BIJGAARDEN

De tweede zaterdagnamiddag-erftocht, vooral bedoeld om de jongeren een kans te geven tot praktische werking, wordt gehouden op 5 mei 1962. Bijeenkomst achter de KVS te 14 uur of aan de kerk van Groot-Bijgaarden te 14 uur 30. Terugkeer te 18 uur gewaarborgd.

ZELLIK

Terwijl de banen gonsden van wagens, die de zonnige zeekust opzochten, was in Zellik de eerste zaterdagse werftocht met verkoop van ons blad begonnen. Het werd een gezonde wandeling voor de deelnemers, die weer een zeer goed gemiddelde bereikten en vooral goed verkochten aan jongere mensen.

EVERE - SCHAARBEEK - SINT-JOOST - ETTERBEEK

Door ons gezellig samenzijn van 31 maart werd bewezen dat ook de Volksunie in het verfranste Brussel nog leven kan scheppen. Wie aan de verdere bloei van dat leven wil deelnemen en aktief wil bijdragen tot het afdwingen van normale taalverhoudingen in dit belangrijk gebied van Groot-Brussel wordt verzocht lid te worden door storting van 50 F op P.R. 4084.97 van Torfs J.E. te Brussel 3.

ZOEKERTJES

Hoofdagentschap perfecte nieuwkuis, verven en stoppen, zoekt voor de provincie Oost-Vlaanderen agentschappen. Winkels of partikulieren, weer goede bijverdienste.

Schrijven : Volksuniesecretariaat Dendermonde, Ringstraat 29 Hamme.

Bloeiende kleine zaak over te nemen te Etterbeek. Rookwaren en papierhandel. Gunstige betalingsvoorwaarden. Tel. 34.43.07.

Meid gevraagd 2.500 F per maand, kost en inwonen voor omgeving Antwerpen. Schrijven onder letters J.M. bureel blad.

Gezinshoofd 6 kinderen verzoekt om een betrekking als boekhouder.

Kan beste référenties voorleggen. Dadelijk vrij.

Schrijven bureel blad V.G.

Fabriek van schuim en veermatrassen - bedden - stoel en zetelgarneerderij, vraagt vrije reiziger om onze artikelen bij te nemen voor bezoeken. Kloosters - Kerken - meubelzaken enz. Bestaand klienteel.

Schrijven met referenties : Werkhuis « Het Volksmeubel », Delaerestraat 20, Roeselare.

Kunstenaar (klein pensioen) zoekt woning bij Vlamingen, Brussel of Antwerpen.

Schrijven aan redactie. Nr. 111.

Producent van de nieuwe Ottox-Soepen in poeder, pasta in korrels zoekt autonome insiqus voor gans het Vlaamse land. Schrijven of telefoneren aan : A. Otten, Meirheide 270, Zoersel. Tel. (03) 72.02.44.

KASTKLAAR 14,50 F per kilo
HALFKLAAR 12,50 F per kilo
WINDDROOG 7,50 F per kilo
20 % korting voor proefwas
Voor dienst kastklaar en halfklaar.

Wasserij PERFECTA

Paardenmarkt, 20

Antwerpen

Tel. 32.27.12

Houder van een technisch wasbrevet « Cenetra » waarborg voor minimum sleet en hoge witheidsgraad.
Voor lezers en toekomstige lezers van de Volksunie, voor Antwerpen en randgemeenten, ook na 6 uur 's avonds

Gronden
Hypoteken
Bouwen van Landhuizen
★
Wendt U in vertrouwen tot de maatschappijen
ROLUS & VAN DER PAAL
en
ONS LANDHUIS
★
Grote steenweg, 159
Berchem (Antwerpen)
Telefoon : 39.69.57
★

NEEN - GILSON

ARR. BRUSSEL

Zeer belangrijk.

Ons gewest belegt voor gans het arrondissement een grote volksvergadering op vrijdag 4 mei e.k. te 20 uur in de St. Annazaal, St. Guidonstraat, Anderlecht-Centrum.

Sprekers :

Partijvoorzitter en volksvertegenwoordiger Mr. Frans Van der Elst

Volksvertegenwoordiger : Reim Mattheyssens.

Dezelfde avond :

Dienstbetoon door arrondissementeel voorzitter A. Van Malderen — volksvertegenwoordiger D. De Coninck — Arch. De Coster

HASSELT

Op zaterdag 28 april a.s. te 19 uur 30 zal er in Hotel Warson een grote voorlichtingsvergadering gehouden worden in het teken van de « Neen Gilson »-actie

Sprekers : Clem Colemont, Degraeve en Toon Van Overstraeten.

AALST (arrondissement)

Aalst en omliggende randgemeenten zullen aanwezig zijn op de grote provinciale volksvergadering op zondag 29 april a.s. te Gent.

's Namiddags deelname aan het provinciaal zangfeest in Vlaams Huis Roeland.

Volgende schikkingen werden getroffen door de arr. propagandaleiding.

Prijs autobus : 30 F.

Vertrek en inschrijvingen :

1) Aalst : Vlaams Huis « De Vriendschap », Herberg « De IJzer » : Vertrek om 9 uur

2) Erembodegem-Centrum : inschrijving bij V.U. bestuursleden : vertrek 9 uur Dorpsplein.

3) Erembodegem-Terjoden : lokaal « Bij Rieken » (nu : De Blauwvoet), herberg « Lamme Goedzak », vertrek om 8 uur 50 alhier.

4) Welle : lokaal « Cambrinus », vertrek om 8 uur 45.

5) Haaltert : lokaal « Novelty », vertrek om 8 uur 55.

ANTWERPEN

OPROEP

Ordedienst Landdag.

Al degenen die wensen deel uit te maken van de ordewacht op de Vlaamse Landdag van 3 juni e.k. stellen zich onverwijld in verbinding met het Arrondissementeel V.M.O. sekretariaat Tel. 38.76.06 of het Prov. V.M.O. sekretariaat. Tel. 39.92.06.

MAZOUT
Kortingen op
Gasolie 0,53
Lichte stookolie 0,46
Koop bij Propagandisten !
KAREL UYTTERHAEGHE
PRIMAL MAZOUT
Antwerpen - Tel. 49.55.29

HERMES SCHOOL
54 Zuidlaan
211 M. Lemonnierlaan
Tel. 11.00.33
Brussel
★
Volledige sekretariaatkursussen, steno- en daktylografie
in vier talen
★
Boekhouden
Sociale wetgeving
Moderne talen
Handels-correspondentie
★
De school waar Vlamingen zich thuis voelen.
★
Beter en voordeliger

GELD
op huizen en gronden vanaf **6 %**
zond. verpl. afk. v. 10 of 15 j. duur
Tel. 055/23.198 of 23.854
N.V. SOCREFINA ZUIDSTRAAT, 47 RONSE

Ik ben koper van een Fiat Abarth 750 cc. 43 ev. vanaf 1958 Schrijven M. Rommens, Lange Vanbloerstraat 93, Antwerpen.

VLAANDEREN MIJN LAND

Op woensdag 2 mei van 20 tot 22 uur vindt in de grote studio IV van de B.R.T. het vier en twintigste openbaar koncert plaats « Vlaanderen mijn land » onder leiding van Willem de Meyer. De uitzendingen hiervan kunnen beluisterd worden op 12 en 19 mei telkens van 21 tot 22 uur terwijl de wederuitzendingen plaats vinden op 30 mei en 6 juni telkens van 15 tot 16 uur.

Het programma is samengesteld uit jeugd en volksliederen van A. Antheunis, Jan Blockx, P. Benoit, M. Veremans, A. De Boreck, E. Hullebroeck, Lode Mortelmans, Wim Sterckx, L. De Vocht, G. Feremans, A. Preudhomme, B. Raes en Hugo Michielsens.

Dit programma werpt gedeeltelijk de schijnwerper op een bloeiperiode van onze Vlaamse volksliedbeweging in het verleden en zal in duizenden huisgezinnen met ontroering beluisterd worden. Ook de jeugd zal ze met veel belangstelling beluisteren. Hoe menige keer hebben de kinderen deze liederen door moeder of vader in de huiskring niet horen weerklinken.

DE VERGEETPUT

Het blijft noodzakelijk, steeds maar weer terug te komen op de politiek die Minister Vermeylen voert in verband met de vrijlating der laatste opgesloten incivieken. Dit is een plicht van louter menselijkheid. Men kan slechts betreuren dat zo weinig katholieken en humanisten zich om deze plicht bekommeren. De politiek van Vermeylen is slechts mogelijk dank zij de stilzwijgende mede plichtigheid van de zich christelijk noemende ministers. Humanisten, de nooit hebben geaarzeld te protesteren tegen onmenseljkheid in Algerië of in Spanje, laten de onmenselijkheid in eigen land oogluikend toe.
Geen enkel eerlijk mens kan de houding van Vermeylen billijken. Geen enkel eerlijk mens kan zijn leugeachtige verklaringen aanvaarden.
Stilzwijgen is goedgekeurd ! De politiek van Vermeylen moet worden aangeklaagd door allen die er zich niet medeplichtig willen aan maken. De vraag dient gesteld of er in dit land nog voldoende morele moed en gezag is te vinden om, buiten en boven de partijpolitiek, het vraagstuk van menselijkheid of onmenselijkheid te stellen.

MINISTERIELE LEUGENS

Op 14 maart 1962, tijdens het openbaar debat in de Kamerkommissie van Justitie, heeft Vermeylen uitvoerig gehandeld over de laatste opgesloten incivieken en het lot dat hij hen wenst voor te behouden.

Het blijft nodig, de harde feiten — niets dan de feiten — te stellen tegenover de ministeriële verklaringen.

In de eerste plaats dan heeft Vermeylen beweerd dat de 68 opgesloten incivieken gewoonweg misdadigers van gemeenrecht zijn op een enkele uitzondering na.

We moeten vooraf herhalen dat we het cijfer van de minister betwisten. Vier incivieken zijn in de gevangenis krankzinnig geworden en werden overgebracht naar Doornik. Er zijn dus niet 18, maar wel 72 opgeslotenen. Dat Vermeylen de vier geesteszieken van Doornik tracht weg te moffelen, is maar al te begrijpelijk; ze vormen wellicht de scherpste aanklacht tegen de vergeetputten van St. Gillis.

Vervolgens dient een zeer merkwaardig feit te worden aangestipt : onder de nog opgesloten « gemeenrechtelijke boeven » bevinden zich heel wat intellectuelen. Er zijn vier universitairen bij, een kapitein ter lange omvaart, een landmeter, een regent, een onderwijzer en een architekt. De meerderheid der gevangenen stond reeds voor de oorlog in politieke formaties. Van deze meerderheid moet men toch aanvaarden dat, wat zij gedurende de oorlog ook hebben gedaan, ze door politieke en niet door gemeenrechtelijke motieven werden gedreven.

Het is overigens onwaar dat de 68 gevangenen de zwaarste gevallen zouden zijn. De willekeur waarmee na de oorlog de vonnissen werden geveld en waarmee nadien de vrijlatingen zijn geschied, maken het aanleggen van ieder objektief kriterium onmogelijk. Er werden in dit 2.940 doodvonnissen geveld. Sinds 12 à 13 jaar worden terdoodveroordeelden vrijgelaten. Onder de vrijgelatenen zijn er die roofmoorden pleegden en niets met politiek te zien hadden. Waarom laat men thans de gevangenen, die geen doodslag bedreven, niet vrij ?

Een deel der laatste gevangenen worden verklikkingen te laste gelegd. Het is algemeen bekend dat heel wat van deze verklikkingen Abwehr-zaken waren.

We onthouden ons van iedere morele beoordeling dezer gevallen; wel wensen we te wijzen op de rechtspraak terzake. Volgens vonnis Krijgsraad Charleroi 30,5,47, bevestigd in verzet 17.7.57, bevestigd door Krijgshof Brussel 14.4.49 en door Hof van Verbreking 20.2.50 valt verklikking in geval van Abwehr onder art. 118bis. Waarom spreekt Vermeylen dan van gemeenrechtelijke misdadigers ? Weet hij het beter dan de rechtbanken ?

De meesten van de huidige gevangenen werden van de doodstraf begenadigd na invoeren van de fameuze « mention ». Deze «mention» was het criterium voor de allerzwaarste gevallen, zij die nooit meer zouden vrijkomen. Maar onder de huidige gevangenen zitten nog 17 gevallen zonder « mention ». Een even groot aantal gevangenen met « mention » werd reeds vroeger vrijgelaten. Willekeur of niet ?

Men begrijpt de « humanistische » politiek van Vermeylen al wat beter, wanneer men nagaat wie hij beslissingsmacht over de vrijlating heeft gegeven.

Er is in de eerste plaats de kommissie van weerstanders. Er is vervolgens het kabinet van de minister. Kabinetschef : Louis Rombaut die in de vroegere weerstandskommissie de faam van onverzoenlijkheid hooghield. Kabinetssekretaris : Jules Van Hoeylandt, ex-auditeur. Kabinetsattaché voor repressie-aangelegenheden : Mw Vervalcke, uit een gekende weerstandersfamilie. Bezitten al deze mensen de mogelijkheid om in alle objektiviteit te oordelen ?

Steeds maar de feiten

Bezit minister Vermeylen zelf wel die mogelijkheid ? Het klimaat en de atmosfeer van de bezettingsjaren is hem toch totaal vreemd, want hij bevond zich de hele tijd te Londen.

Is het juist dat in de dossiers van de gevangenen anonieme beoordelingsnota's zitten die de feiten op partijdige wijze voorstellen en die doorslaggevend zijn bij de beslissing over eventuele vrijlating ?

In november 1961 heeft minister Vermeylen in de Senaat meegedeeld dat hij « enkele gevangenen per week » zou vrijlaten. Deze ministeriele belofte is een ministeriële leugen gebleken. Sinds april 1961 heeft Vermeylen 23 personen, waaronder 5 « nakomers », dus uiteindelijk maar 18 personen vrijgelaten. Dat betekent per week een gemiddelde van niet eens 0,34 vrijlatingen, m.a.w. iets meer dan één vrijlating per maand.

En thans, op 14 maart 1962, heeft Vermeylen het masker laten vallen. De resterende gevangenen moeten 22 à 25 jaar zitten.

We weigeren, ons door stilzwijgendheid medeplichtig te maken aan deze politiek van onmenselijkheid. Het probleem is voor ons, we herhalen het, louter van humanitaire aard. We hopen alleen maar dat eindelijk, eindelijk de muur van stilzwijgen, de muur rond St. Gillis zou worden gesloopt.

Want St. Gillis is een schande voor het hele land. Voor alle christenen en humanisten in dit land die zwijgen.

T.V.O.

AKTIE ZEELIEDEN

VOLKSVERTEGENWOORDIGER Mattheyssens die inzake de aktie voor de zeelieden reeds heel wat heeft gewerkt, zette deze aktie op parlementair vlak verder door het stellen van een reeks vragen aan de ministers van Verkeerswezen en Sociale voorzorg. De eerste vraag werd gesteld aan de heer Leburton, Minister van Sociale Voorzorg.

Onsociale toestanden

Bij de bespreking der begroting van Verkeerswezen, heb ik de aandacht van de heer Minister gevestigd op onaanvaardbare sociale toestanden bij de zeelieden en o.a. bij de 3de en 4de werktuigkundigen, die de cursussen voor 2de en 1ste werktuigkundigen volgen aan de Hogere Zeevaartschool.

Deze zeelieden hebben geen inkomsten tijdens de duur van hun studies, die in totaal tot 13 maanden oplopen. De uitkering van de kinderbijslagen wordt stopgezet en de verzekering tegen ziekte en invaliditeit vervalt.

De heer Minister van Verkeerswezen verwees mij naar uw Departement voor een gebeurlijke regeling van deze onhoudbare toestanden.
Het gaat niet op deze zeelieden gelijk te stellen met andere studerenden. Deze studies dienen voorafgegaan en onderbroken door langdurige praktijk op zee. Daardoor ligt de leeftijd van deze studerenden veel hoger dan van anderen. Zo komt het dat velen onder hen gehuwd zijn en kinderen ten laste hebben.

Voor de oorlog, naar ik meen te weten, werd aan deze zeelieden werklozensteun uitbetaald, dat werd echter afgeschaft wegens misbruiken. Het beginsel van de vergoeding werd hiermee echter aanvaard.

Kan men geen systeem : van wachtgelden invoeren, mits strenge voorwaarden en controle ?

Wat ook hun sociaal statuut moge zijn, werknemer op tijdelijke non-activiteit, of studerende in speciale omstandigheden, als gevolg van de ongewone studie-cyclus, het is hoogst onsociaal dat deze mensen, die blijk geven van lofwaardige moed en doorzetting met hun gezin gebrek zouden lijden. Het is onduldbaar dat deze mensen verplicht worden, zaterdags en zondags, na een week studie, te gaan werken om in hun levensonderhoud te voorzien. Het is beschamend dat sommige van deze mensen, na al die inspanningen en soms na ontberingen. toch nog verplicht worden wegens geldgebrek hun studies, en hun toekomst op te geven.

Het lijkt mij onverenigbaar met de geest van onze sociale wetgeving, die in meer dan een opzicht vooruitstrevend is, dat ruime tegemoetkoming hier zou worden geweigerd. Ruime tegemoetkoming is bovendien een zeevaartbelang.

Graag wou ik van de heer Minister vernemen welke maatregelen hij zal nemen in een geest van sociale bezorgdheid en economische bekommernis.

De volgende parlementaire vragen waren gericht aan de heer Bertrand, Minister van Verkeerswezen.

Bij de bespreking van uw begroting heb ik er U opgewezen, dat het Nationaal paritair Comité voor koopvaardij, in tegenstelling met al de andere paritaire comités, in 1957 niet werd heropgericht.

De wijzigingen aan de collectieve arbeidsovereenkomsten komen nu tot stand in een privé comité, na bespreking tussen afgevaardigden van een bepaalde vakvereniging en van de redersvereniging. Dit privé geval kan aanleiding geven tot willekeur en onregelmatigheden. Het is mijn mening dat dergelijke regeling geen voldoende waarborgen biedt voor de doelmatige

(Zie blz. 12)

Wij ontvingen in verband met onze aktie voor de zeelieden zelfs brieven vanuit Kenia ! (zie ook onze lezersrubriek).

REUZE-BAL

Groots opgevat bal
zaterdag 5 mei 1962
te 20.30 uur
in feestzaal Palladium
Offerandestraat, 42,
Antwerpen.
Eregasten :
Wim Jorissen en
echtgenote.

Toegangskaarten (20 F) te bestellen op tel. (03) 39.92.56 (Wim Maes).

ANDERLECHT

Grote slotvergadering « Neen Gilson Aktie » in Brabant op 4 mei te 20 uur in de St. Annazaal, St. Guidonstraat 85 te Anderlecht centrum.

Sprekers : volksvertegenwoordigers van der Elst en Mattheyssens.

MECHELEN

Op zondag 25 vindt in de Salons van Dijck, de Merodestraat 33 Mechelen het eerste Algemeen Vlaams jeugdkongres plaats. Begin te 10 uur 30. Slot te 17 uur.

EREMBODEM-TERJODEN

Op zaterdag 5 mei om 20 uur opening van het V.U. lokaal « De Blauwvoet » in de volledig omgebouwde herberg van ons lid De Pelsmaeker, H. Geraardsbergsesteenweg.

Deze gebeurtenis gaat gepaard met de viering van het 100ste lid van de afdeling.

Sprekers : Senator Diependaele.
Volksvertegenwoordiger Van Leemputten.
Propagandaleider Toon Van Overstraeten.

Deze avond wordt tevens opgeluisterd door de troebadoer Karel Redant, de vedette uit de boerenkrijgfilm : « Brigands voor Outer en Heerd ».

Alle V.U.-leden en sympatisanten uit het omliggende zijn hartelijk welkom.

ANTWERPEN

Let wel.

Wij vestigen er nogmaals de aandacht op dat de optocht te Gent niet zal plaats vinden en dat de getroffen schikkingen aldus vervallen.

DILBEEK

Op zondag 29 april wordt ons blad te Dilbeek van huis tot huis verkocht. Bijeenkomst achter de K.V.S. te 8 uur 45 of te Dilbeek aan de kerk te 9 uur 30. Allen op post !

GENT

Zondag 29 april te 10 uur 30 : grote provinciale meeting « Neen Gilson ».

Sprekers :
Dr Leo Wouters.
Dr Van Leemputten.
Arch. Diependaele.
Jos De Moor.
L. Van de Kerckhove.
J. Caudron.

Naar Eeklo.

Op zondag 27 mei te 10 uur spreken te Eeklo hoofdplaats van het Meetjesland, de algemene voorzitter Mr Frans van der Elst en volksvertegenw. Leo Wouters. Het arr. bestuur Gent-Eeklo heeft besloten om een sterke afvaardiging Gentenaars naar Eeklo te zenden. We vertrekken in een autocolonne te 9 uur 30 stipt aan de Roeland.

Autos en andere voertuigen worden versierd met leeuwenvlag.

Houdt nu reeds de zondag 27 mei vrij en moedig de plaatselijke werkers aan door uw aanwezigheid te Eeklo.

Kapel.

Deze die lid wensen te worden van onze zo pas gestarte muziekkapel, kunnen zich iedere vrijdag in het Vlaams huis Roeland aanmelden. Wekelijks wordt op die dag om 20 uur muziekles gegeven, liefhebbers zijn steeds hartelijk welkom.

Vlaamse Turners.

Elke dinsdag te 20 uur turn, judo en schermlessen in het Vlaams huis Roeland. Jongeren en ouderen met een jong blijvend hart worden vriendelijk uitgenodigd.

GENT-EEKLO en de 4de Landdag

De datum voor onze 4de Landdag nadert snel, Gent-Eeklo zal ook zoals de vorige jaren flink vertegenwoordigd zijn te Asse. We dringen er nu reeds bij de plaatselijke verantwoordelijken op aan om zo veel mogelijk voor gezamenlijk vervoer te zorgen, en er rekening mee te houden om tijdig te vertrekken teneinde de karavaanvorming te Gent vlot te laten verlopen. Nadere bezonderheden daaromtrent worden nog tijd rondgestuurd.

WENTELPOORT
ALUGA
GANS IN ALUMINIUM

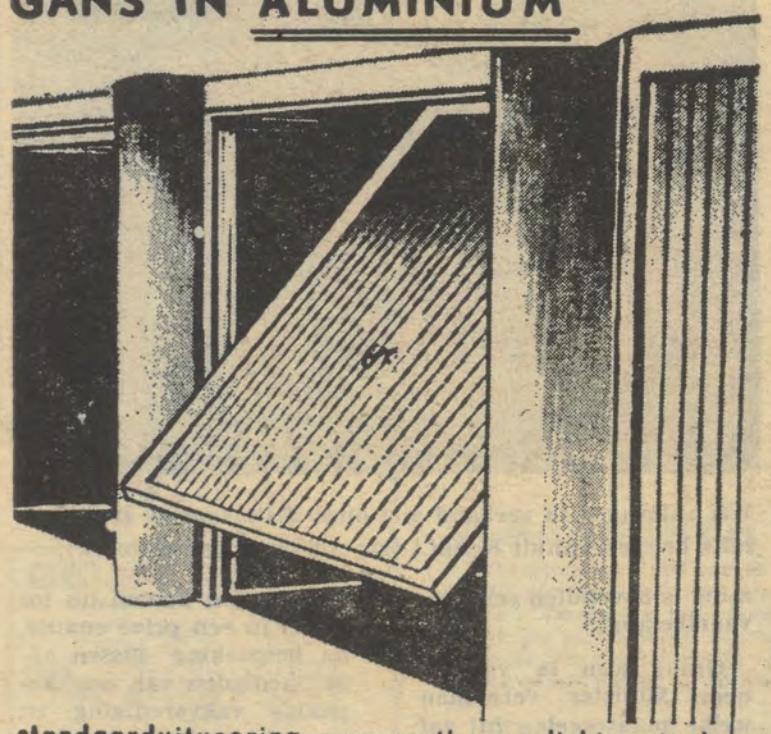

standaarduitvoering - onroestbaar - licht - sterk
laag in prijs

A. Feurissen-Cloostermans & Zonen
PVBA
ZONHOVEN tel. 011/13231 & 36

ABONNEER NU !

U BETAALT THANS 100 F VOOR EEN ABONNEMENT TOT EINDE '62.
DIT IS VOOR U EEN GESCHENK VAN 10 NUMMERS, HETZIJ 60 F.
STORTEN OP PCR 54.45.46,
WIM JORISSEN, BRUSSEL.

GENT I WIJK

In café Rubenshof bij Rik staat een fles gevuld met half frankjes. Wie raadt er mee naar het juiste aantal en wint alzo een vet konijn ?

AFDELING BEVEREN-WAAS

Dank zij de onvermoeibare werking van enkele jonge actieve leden, werd de vergadering van 16 april jl. een groot sukses.

Dit sukses is het rezultaat van een intensieve propaganda, en een degelijke voorbereiding waar niets aan het toeval werd overgelaten.

Na het afrollen van de film « Mars op Brussel », verleende voorzitter André Braem het woord aan propagandaleider Toon Van Overstraeten, die in zijn gloedvolle toespraak meermaals door de honderd enthousiaste toehoorders door applaus werd onderbroken.

Nadien kwam de arr. o. voorzitter Mr. J. Verniers aan het woord, die met zijn degelijke gedokumenteerde uiteenzetting over Federalisme, heel zeker veel zal bijgedragen hebben om de twijfelaars en onwetenden op het goede pad te helpen.

Tot besluit van deze eerste vergadering kunnen we met zekerheid zeggen, dat de V.U. ook hier definitief voet heeft gevat.

We hebben ons algemeen met het plaatselijk bestuur kunnen verheugen over dit rezultaat.

We vermelden hier graag de aanwezigheid van Dr. Elewaut, en Gentil Van Dam. Het zijn de oud getrouwen die nooit versagen.

IEPER

Op 6 mei moet Ieper daveren van geestdrift. Te 15 uur begint in deze 1000-jarige stad het provinciaal zangfeest van het A.N.Z. Leiding : R. Veremans en K. Deruwe. Talrijke koren, vendeliers en dansgroepen. Niemand ontbreke op dit enig zangfeest !

ARRONDISSEMENT MECHELEN

Op zondag 3 juni trekt het ganse arrondissement in massa naar de federale landdag te Asse. In het gestelde objektief : 10.000 man willen wij een ruim aandeel nemen. Autokars werden ingelegd en zullen vertrekken uit Bornem, Nijlen, Heist op den Berg, Mechelen.

Wegwijzer : Bornem, omliggende gemeenten ,Mechelen, Asse.

Nijlen, Lier, Duffel, Mechelen, Asse.

Heist op den Berg, Beerzel, Berlaar, Koningshooikt, Kattelijne-Waver, Mechelen, Asse.

Algemene inschrijvingsprijs : 55 F.

Inschrijvingen en betalingen kunnen onmiddellijk geschieden bij :

Mechelen : Lokaal Opsinjoorke, Nieuwwerk 1.
Aanbeeldstraat 23.
t. ing. Herman Keldermans.
Lemaire Chris, Belgradostraat 68.
Willebroek : P. De Smedt, Captain Trippstraat 53.
Duffel : Ing A. Stevens, Molenstraat.
Sels Ludo, Muggenberg 23.
Bonheiden : De Nef Herman, Dorsthoeveweg 3.
Koningshooikt : Ir Van Bouwel ,Misstraat 80.
St. Kathelijne Waver : Van de Voorde Iwein, Netestraat 3.
Heist op den Berg : Hermans J. Biekorfstraat 3.
Beerzel : Van Dessel Frans, Veldenstraat 1.
Lier : lic. Bouwens Edgar, Eeuwfeestlaan 163.
Alaers Maurice, Kesselsteenweg 19.
Lokaal De Hoorn.
Oppuurs : Huwel L., Kattestraat 46.
St. Amands : Van de Moortel Frans, E. Verhaerenstraat 14.
Puurs : Peeters Frans, Heide 7.
Nijlen : Van Dessel Lode, Zandoekenvelden 8 Nijlen.

Iedereen spreekt zijn vrienden en kennissen aan en schrijft hen onmiddellijk in.

Afd. Mechelen : Elke zondag vertrek kolportagetocht te 9 uur bij het lokaal Opsinjoorke. De laatste weken werden Lier en Breendonk met sukses bewerkt.

Afd. Lier : Op zaterdag 19 mei te 20 uur 30 richt de Vlaamse Kring Lier een grote ontspanningsavond in. Verder nieuws volgt maar, iedereen houdt reeds deze dag vrij.

ST TRUIDEN

Op zaterdag 5 mei te 20 uur publieke voorlichtingsvergadering in de zaal van het café De Pauw, Markt St. Truiden.

Iedereen is welkom.
Sprekers : Drs Degraeve.
Ir. Colemont.
Toon Van Overstraeten.

WETTEREN

Naar Gent.

Wetteren zal morgen sterk vertegenwoordigd zijn op de provinciale volksvergadering te Gent. Aanvang 10 uur 30 in het Vlaams Huis Roeland. Zij die er per trein naar toe sporen, vertrekken uit Wetteren te 9 uur 05 of ten laatste te 10 uur 02.

HUWELIJK

Traden op zaterdag 28 april in het huwelijk onze sympatieke medewerker en leider van de Flamingo's, Rik Goemaere met Juffrouw Maria Blomme. Onze beste wensen vergezellen Rik en zijn meisje op hun verder huwelijkspad, dat zeker voor de Rik niet zo halsbrekend zal worden als bovenaan het zweefrek.

GEBOORTEN

In het Vlaams Huis « De Reuzen » werd een reuske geboren. Het werd gekerstend onder de naam Herman. Dit melden U de heer en mevr. De Coen-De Greef uit Wetteren.

De heer en mevr. Antoon Janssens-Schamp, Wetteren, melden U de geboorte van een dochtertje Veerle.

Op 5 april werd te Wilrijk, in het gezin Mees-van den Bossche, een zoontje geboren dat Walter werd gedoopt. Onze oprechte gelukwensen !

DANK

Fam. Peeters en kinderen danken de zovele Vlaamse vrienden voor de zo talrijke deelneming en medevoelen in het pijnlijk verlies van onze beminde en nog onmisbare Moeder. Zijn diep getroffen door hun vroom gebed, H. Mis en kommunie die zij met ons zo talrijk opdroegen en toezegden voor onze geliefde Moeder en de diep geslagen rouwende familie. Zoals zij geleefd heeft voor haar kroost en haar volk waaruit zij ontsproot zal zij zeker van daar boven haar taak ononderbroken voortzetten.

De vele vrienden die geen doodsbericht ontvingen gelieve ons te verontschuldigen.

Molenstraat 1, Puurs.

ZEELIEDEN

(Vervolg blz. 11)

Bij dezelfde gelegenheid heb ik er U om verzocht het Nationaal Paritair Comité voor Koopvaardij opnieuw op te richten.

Bij uw antwoordt hebt U hierover met geen woord gerept. Mag ik van U vernemen welke maatregelen U intussen hebt genomen tot instelling van genoemd Comité, of de redenen waarom U zulks niet wenselijk acht ?

POOL DER ZEELIEDEN

Bij de bespreking van uw begroting heb ik er uw aandacht op gevestigd dat de bevoegdheden van de Pool der Zeelieden werden vastgelegd bij zijn oprichting, als tijdelijke instelling in 1945. Deze bevoegdheden waren vereist voor de toenmalige taken van deze instelling.

Deze taken bestaan nu niet meer, daardoor verliezen bepaalde bevoegdheden elke bestaansreden.

Zo b.v. de bevoegdheid van dit organisme bij de beurtregeling. Volgens een beschikking van de Pool dient de zeeman met het laagste beurtnummer automatisch de vacante plaats aan boord in te nemen. Dat lijkt mij in strijd met de Conventie van Genua in 1920, waarbij de zeeman het recht heeft zijn schip vrij te kiezen.

Daar U in uw antwoord deze zaak blijkbaar uit het oog verloor, wou ik graag langs deze weg uw standpunt in deze kwestie kennen.

SEKTKELLEREI
SCHLOSS WACHENHEIM·AG·
WACHENHEIM A.D. WEINSTRASSE
FIJNKOST p.v.b.a.
ANTWERPEN
POTHOEKSTRAAT, 142
TEL. (03) 35.38.54

WANTOESTANDEN IN MINISTERIE VAN GILSON

ONZE Volksvertegenwoordiger Daniël de Coninck heeft in de Kamer een belangwekkende tussenkomst gehouden in verband met de toestanden in ministeriële adminstratie en in het bijzonder deze van de heer Gilson. Hij heeft er de verschillende wantoestanden gehekeld en er op gewezen dat in de eerste plaats het ministerie – van Binnenlandse zaken zou moeten waken over het naleven van de taalwetten. Na aangestipt te hebben dat hij de hergroepering van de verschillende diensten goedkeurt omdat men aldus tot een grotere doelmatigheid komt ging onze verkozene als volgt verder:

■ Tegenovergestelde verhouding.

In het ministerie van Binnenlandse Zaken zou men terzake het voorbeeld moeten geven vermits het handhaven van de taalwetten in de bevoegdheid van dit Ministerie valt. Niettemin staan wij hier nog voor wantoestanden.

Het belangrijkste kader van uw administratie, deze van dienstchef met de graad van directeur-adviseur, telt op een totaal van 17 leden slechts 7 Vlamingen tegenover 10 franssprekenden,

Deconinck...

daar waar de bevolkingsgroepen de tegenovergestelde verhouding zouden rechtvaardigen.

Daarenboven moeten wij de aandacht vestigen op het bijzonder geval van één van de dienstchefs op de Vlaamse taalrol, die onlangs door de huidige minister werd benoemd en die geen enkel woord Nederlands kent. Om de naam van de man niet te ontbloten, zullen wij hem bij de eerste letter van zijn naam noemen : « S ». De minister is er over ingelicht dat deze dienstchef niet bekwaam is de plichten te vervullen die hem worden opgelegd door de taalrol, en die men volgens de wet van 1932 van hem verwacht. De minister is hierover verantwoording verschuldigd aan het parlement.

Ons inziens is deze benoeming een ontduiking van de wet in verband met de taalrollen en een van de meest hypocriete die er bestaan. Het is bovendien ook een bedrog ten aanzien van de wetgevende macht. Het gaat hier om een ambtenaar die na de oorlog werd aangeworven, zonder langs het Wervingssecretariaat te passeren en die voor de Vlaamse taalrol opteerde zonder echter deze taal te kennen. In zulk geval heeft de minister het recht, en in geval van ernstige twijfel heeft hij zelfs de plicht, de belanghebbende ambtenaar door een examen te doen blijk geven van zijn kennis van de taal die hij als basis voor zijn keuze van de taalrol heeft genomen.

Voor 1954 werd over dit probleem reeds gedebatteerd en de heer Moyersoen heeft toen voorgestaan dat de Minister de verplichting heeft een dergelijk examen op te leggen.

■ Elf franstaligen, zes Vlamingen.

De heer minister is van de taalonkunde van deze ambtenaar op de hoogte. Daarom vatten wij zijn optreden op als een soort uitdaging. U heeft aldus in feite zes vlaamstalige dienstchefs. tegenover elf franstaligen. U gooit dus in feite het beginsel zelf van de taalrollen volledig in de war.

Welke zin heeft het nog, Mijnheer de Minister, dat wij u een zeldzame keer Nederlands horen spreken voor de radio en over de televisie, om uw goodwill te betuigen tegenover de Vlaamse gemeenschap, en uw taalontwerpen aan de man te brengen, wanneer gij achter de rug en in het domein van uw eigen administratie zulke onaanvaardbare benoemingen opdist in flagrante tegenspraak met alle voorgespiegelde idealen.

Dat de benoeming nadelig is voor de goede werking van uw administratie, moge al blijken uit de structuur zelf van de dienst der militianen. Een bestuurssecretaris is de hoogste verantwoordelijke Vlaamse ambtenaar in deze dienst.

Dat gaat toch niet op en er zijn nog andere dergelijke voorbeelden. Daar u in eerste instantie verantwoordelijkheid opneemt voor de taalwetgeving, is het gepast hier een paar andere bedenkingen naar voren te brengen.

■ Taalontwerpen.

Het eerste taalontwerp met het tracé voor de taalgrens hebt gij voorgelegd met beroep op het Harmelcentrum, doch ook op een tiental punten laten afpingelen in het nadeel der Vlaamse gemeenschap. We waarschuwen u voor de opinie die in het Vlaamse land heerst ten opzichte van uw tweede ontwerp en het derde dat gij mede in uw optiek betrekt.

Het Harmelcentrum heeft ter zake zeer uitdrukkelijk aanbevolen dat na de inschakeling van Sint-Agatha-Berchem, Evere en Ganshoren, het Vlaamse land volledig homogeen moest blijven. Deze drie gemeenten werden door Minister Vermeylen bij de Brusselse agglomeratie gevoegd en voor het merendeel zelfs aan het Frans regime onderworpen zonder dat er iets terecht kwam van het beloofde statuut voor Brussel.

Aanvankelijk had iedereen zich neergelegd bij de aanbeveling van het Harmelcentrum, mede beïnvloed door de geest van het plan Alfa, dat Brussel wil beperken tot zijn huidige agglomeratie en elk verdere uitbreiding wil laten gebeuren door satellietsteden die zouden opgericht worden. Doch daarmee kent men de imperialistische vraatzucht niet van onze franskiljons. Wij hebben de taktiek van onze franstalige landgenoten geleidelijk aan leren doorzien : hebben is hebben en krijgen is de kunst. Nauwelijks zijn zonder slag of stoot de drie voormelde gemeenten genaast of men kijkt uit naar 'n nieuwe buit : de randgemeenten, en men spreekt zelfs reeds luidop van gans het arrondissement.

De aanhef voor de nieuwe eis, zo konden wij destijds lezen in Het Belang van Limburg tot goedprating van het compromis van Charleroi, is een tweeledig feit, nl. het feit van de Wereldtentoonstelling en het feit van de kandidatuur van Brussel tot Europese hoofdstad.

Inderdaad, de zeemzoete woorden van onthaalregime, gastrechten, faciliteiten, enz. wijzen op de terminologie van de Expo 58. Doch Vlaanderen heeft zich ditmaal niet laten overhalen door dit geniepig offensief van ogenverblinding en mondaine reukpoeder. Het Vlaamse « njet » is en blijft even kategorisch.

Uiterlijk laat de heer Minister weten dat het speciaal regime dat hij voorbehoudt voor de randgemeenten gebaseerd is op het feit dat de jongste talentelling uitwees dat minstens 20 t.h. van de bevolking meestal of gewoonlijk een andere taal spraken. Maar de heer Minister schijnt hierbij te vergeten dat hij bij zijn eerste ontwerp de afschaffing voorziet zelfs van elk bijkomend onderwijs in de tweede taal in die gemeenten waar 20 t.h. der bevolking gewoonlijk een andere landstaal spreekt. Onlogischer kan het wel niet. Waarom juist een uitzondering voor de enkele honderden franskiljonse kolonisten, voor het paar konderd professoren van Leuven, waarvan een 40-tal kinderen de transmutatieklassen op dit ogenblik volgen en voor enkele andere gepriviligieerden van een of andere kaste ?

Men wil blijkbaar het mes in de wonde houden en zich niet neerleggen bij effen oplossingen.

Men zegt dat het Brusselse hinterland zich uitstrekt tot aan de grenzen van het arrondissement (la communauté bruxelloise). Onze mening is veeleer steeds geweest dat de stralingskrans van Brussel zich uitstrekt over het ganse land en dat Brussel als hoofdstad voor het ganse land verantwoordelijkheid draagt. Als er iets bijzonders is rondom de hoofdstad dan is het de verlammende invloed die haar nabijheid schept.

De Minister onderbrak hier o onze volksvertegenwoordiger en vroeg of het niet beter zou zijn het wetsontwerp af te wachten. De heer de Coninck gaat dan verder :

Gij hebt ons reeds kennis gegeven van uw projekt, Mijnheer de Minister, bij de bespreking van uw eerste ontwerp.

Om die usurpatorische positie te rechtvaardigen, doet men beroep op de Europese zending van Brussel, maar dit alles doet geen afbreuk aan de primordiale zending een goede nationale hoofdstad te zijn, alvorens aanspraak te maken op de titel van Europese hoofdstad.

Al te lang heeft Brussel zich als een onwaardige hoofdstad gedragen en is voor de Vlaamse gemeenschap meer een bestendige bedreiging geweest dan een

...contra Gilson

waarborg of stimulans van ons volksleven.

Indien Brussel voortgaat in dezelfde richting mag men zich aan het ergste verwachten, want de nieuwe generatie in Vlaanderen verdraagt geen verdere aantasting of uitholling meer van het Vlaamse grondgebied, noch open noch bedekt, noch tegen welke prijs ook. Zij is de taalverdrukking en het taalgesjacher beu en wenst geen nieuwe vormen meer van taalkolonialisme te ondergaan, na de bittere ervaring die zij sinds 132 jaar heeft opgedaan.

De jonge generatie beweegt zich resoluut in de richting van Vlaams zelfbestuur in een federaal verband.

Mijnheer de Minister, om te besluiten zou ik in verband met de taalwetgeving nog enkele uitleg willen vragen over het feit dat de Commissie voor taaltoezicht in zijn departement, in haar Vlaamse en Waalse afdelingen niet tot een eensgezind besluit is gekomen in verband met het vaststellen van de taalwetovertredingen, bij de jongste wetgevende verkiezingen gepleegd. De vlaams- en franssprekende leden hebben elk een eigen verslag neergelegd zonder dat hieruit een eenstemmigheid blijkt Integendeel zij spreken elkaar tegen. Kan de minister mededelen hoe hij deze kernspraak kan oplossen en welke volgens hem de nuttige rol is die deze Commissie voor taaltoezicht kan spelen en welke houding hij in dit opzicht aanneemt.

VLAAMS „NJET" BLIJFT EVEN VASTBERADEN

TV TV TV TV TV TV TV TV TV TV TV TV TV TV TV

Uit de film voor de jeugd : « Circus Buster »

WEGWIJZER

Op tekst van Gust Thoelen wees de « Wegwijzer » van vorige week donderdag de kijker naar het probleem van de dienstmeisjes. Er werd ons verteld dat het dienstpersoneel nog steeds maar wacht op een welomschreven statuut, het probleem werd van verschillende zijden benaderd, en dies meer. Tot zover is alles natuurlijk dik in orde.

Maar met het begin van de uitzending begon echter meteen ook de reeks vergissingen. De Vlaamse TV had het er op gewaagd, ter vervanging van de nu gebruikelijke naam « dienstmeisje », een spiksplinternieuwe naam te lanceren : « kasteleintjes ». Wel, kijk, dat vonden we fout ! Want enerzijds wordt hier met veel omhaal beweerd dat er iets vernederends zou kleven aan de oude benaming, terwijl de nieuwe naam geen schijn van kans heeft in Vlaanderen ooit mondgemeen te worden. De mensen, die voor dit eksperiment verantwoordelijk zijn, moeten toch weten dat een TV-uitzending het niet kan halen tegen de haast wetmatige inertie van het taalgebruik ! En dus hadden die mensen ook wel vooraf kunnen weten wat het eindresultaat van hun (mislukte) poging ging zijn : de nieuwigheid maakt helemaal geen kans, en de oude gebruikelijke naam werd nog maar eens extra in een vals daglicht geplaatst. Slotsom : negatief resultaat !

Naarmate de uitzending vorderde nam dan meteen ook de tweede vergissing gestalte aan. Ziet U, we hebben hier op deze bladzijde altijd gepleit voor opvoedende en dokumentaire uitzendingen. We zullen dan ook de laatsten zijn om het begrip zelf ervan te veroordelen. Wij persoonlijk zijn dus honderd percent voorstander van alle mogelijke « Wegwijzers », op voorwaarde echter dat die « Wegwijzers » problemen aanwijzen, dat ze dit onpartijdig doen en dat iedere mening aan het woord kan komen. Maar we zijn er evenzeer honderd percent tegenstander van dat de « Wegwijzer » in kwestie onveranderlijk gericht wordt door en naar de sindikaten.

En dat is met het programma van Hugo Weckx en Jan Matterne spijtig genoeg maar al te dikwijls het geval. Vorige maand bv. is het een ellenlange propaganda-uitzending voor de coöperatieve (en sindikale) winkels geworden, deze keer had men de dienstmeisjes - problematiek vooraf door een sindikale zeef gegoten. Welke (sindikale) afwijkingen zal het programma volgende maand terug hebben ?

Wij zijn niet a priori tegen sindikaten, maar iedereen zal begrijpen dat tegen eenzijdige voorlichting zijn !

HET MES

Omdat hier al zoveel ongunstige kritiek is verschenen aan het adres van de toneelopvoeringen in de Vlaamse TV, voelden wij ons vrijdagavond verplicht, andersklinkende paragrafen aan de zetter te geven. We hadden Ast Fonteyne en zijn toneelploeg eigenlijk een telegram met onze gelukwensen moeten sturen. De door hem gemaakte en gerealiseerde TV-bewerking van Stefan Andres' boek « Wir sind Utopia » had zoiets ruimschoots verdiend.

Wat ons persoonlijk in deze toneel-realisatie bijzonder meeviel was het feit, dat de lijn van het psychologisch konflikt nergens op een storende manier onderbroken werd. Alles bleef steeds in dezelfde richting wijzen, alles bleef in het teken van het hoofdtema staan.

Het spel van Senne Rouffaer, Tony van Looy en de anderen, stond op een voor de Vlaamse TV ongewone hoogte. De spelers hadden zich blijkbaar volkomen in hun personnages ingeleefd. Ze speelden niet zo maar koud weg hun voorgeschreven tekst, maar ze lukten er in de door hen uitgebeelde figuur ook als het ware van binnen uit te benaderen. Het was duidelijk dat ze stuk voor stuk hart hadden voor het spel in het algemeen, en voor hun persoonlijke rol in het bijzonder. Het resultaat was dan ook in verhouding : omzeggens nooit gemaakt spel, en weinig zwakke plaatsen (de scène met Wachter I in de cel van padre Julio was er nochtans een van mindere kwaliteit).

Maar niet alleen voor het spel kunnen we vandaag wierook branden. Ook de kamera's waren deze maal op zeer bevredigende wijze ingeschakeld in het geheel. Met beeldwisseling, opnamehoek, en soortgelijke zaken, was men er in geslaagd de aktie te onderlijnen waar dit nodig was.

Kortom, een opvoering die ze gerust aan de NTS mogen aanbieden. Ze zullen er in het Noorden zeker sukses mee hebben !

BLINDEN

Zondagnamiddag kregen we de wederuitzending van een film-dokumentair programma over het blinden-probleem. We hadden deze montage niet eerder gezien, zodat we er pas vandaag enkele woorden kunnen over zeggen.

Ons oordeel kan zeer kort kort zijn. Naar onze mening heeft men de gehandikapten in het algemeen, en de blinden meer in het bijzonder met deze uitzending een dienst bewezen. Wat niet van alle blijken van belangstelling voor gebrekkigen kan worden gezegd. Het is inderdaad zo dat onze mensen tegenover de invalieden een andere houding moeten aannemen. Zij ook moeten volwaardige mensen kunnen zijn, en zij ook moeten renderend in het produktie-proces worden ingeschakeld. Want op het menselijk vlak is dit de grootste dienst, die we hen kunnen bewijzen : hen als normale mensen te aanvaarden, en NIET in hen steeds maar uitsluitend de invalied te zien.

Het programma waarvan sprake deed niet alleen een goede poging in die richting, maar deed dat eveneens op de goede manier : af en toe geestig, en telkens overtuigend. Proficiat !

DE LUSTIGE BOER

We hadden eerst niet de bedoeling iets te zeggen over « De Lustige Boer », die we van de NWR maandagavond in onze huiskamer kregen. Maar omdat het een meevaller met dergelijke afmetingen is geworden, kunnen we de opvoering in geen geval onvermeld laten.

Nochtans moet vooraf worden gezegd dat we alle voorbehoud maken voor het nieuwe kleedje waarin de Duitsers Leo Fall's operette hadden gestoken. Wij houden het bij de originele versie. Die is in het middendeel misschien wel wat triestiger van stemming, maar we vinden ze meer menselijk ! De zoon schaamt zich over zijn vader, en die vader scheen dat maandagavond niet zo heel erg te vinden. In de oorspronkelijke versie vindt de man dat heel wat erger, en wij vinden dat toch menselijker, en heel wat aanvaardbaarder.

Maar dit is dan ook het enige punt van de opvoering waarvoor we enig voorbehoud maken. Met een bijna filmische beweeglijkheid werd alles in beeld gebracht, de lipping was quasi perfekt, en noem zelf maar op !

Werkelijk een schitterende TV-avond !

J.V.B.

DEZE WEEK OP UW SCHERM

■ ZONDAG

11.00 tot 11.40 : Uitzending van een H. Mis — 15.00 Voor boer en tuinder (landbouwmagazine) — 15.30 : Panorama — 16.00 : Sportreportage — 17.00 tot 17.20 : Klein, klein, kleuterke — 18.30 : Jeugdfilm : Hatifa (verhaal uit de oude tijden) — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Het manneke — 20.30 : NTS : Op hoop van zegen (zeemansdrama in vier bedrijven door Herman Heyermans) — 22.30 : Sportweekend — 22.55 : Tweede nieuwsuitzending.

■ MAANDAG

19.00 : Tienerklanken — 19.30 : Twee tekenfilmpjes — 19.45 : Zoeklicht — 20.00 : TV-nieuws — 20.25: Het manneke — 20.30 : Speelfilm : Het rode signaal (sociale film van Pietro Germi) — 22.15 : Filmintermezzo — 22.25 : Kom en dans (Internationaal danstornooi Brussel-Liverpool)—22.55 : Tweede nieuwsuitzending.

■ DINSDAG

16.00 tot 18.00 : Eurovisie : Reportage van het wereldkampioenschap rolschaatsen uit Gruga-Halle te Essen — 19.00 : Mickey Mouse Club — 19.30 : Internationaal jeugdmagazine — 20.00 :TV-nieuws—20.30: Ballade «Pro homine bonae voluntatis» (arbeidersliederen en dansen in het teken van de vrede)—21.45 : Ruiters naar de zee (éénakter door M. Synge) — 22.15 : Toneelmagazine — 22.45 : Tweede nieuwsuitzending.

■ WOENSDAG

17.00 tot 18.00 : Kom toch eens kijken—19.00 : Mijn vriend Flicka TV-feuilleton (3e afl.) — 19.25 : NTS : Reportage van de finale voor de Europese voetbalbeker, betwist tussen Real Madrid en Benfica in in het Olympisch Stadium te Amsterdam — Omstreeks 20.15 : TV-nieuws — 21.15 : Bonanza—22.05 : Wetenschappelijk programma : « Mercator tekent Europa » — 22.50 : Tweede nieuwsuitzending.

■ DONDERDAG

19.00 : Tienerklanken (gefilm programma — 19.30 : Arena (Sportmagazine) — 20.00 : TV-nieuws — 20.30 : Speelfilm : De onzichtbare muur (Gentleman's agreement) (phychologische film van Elia Kazan) — 22.05 : Tweede nieuwsuitzending.

■ VRIJDAG

19.00 : Gastprogramma : Het vrije woord — 19.30 : Penelope — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Het manneke — 20.30 : De drie klaphoeden (spel door Miguel Mihura) — 22.00 : Première (filmnieuws en nieuwe films) — 22.45 : Tweede nieuwsuitzending.

■ ZATERDAG

14.45 tot 16.45 : BBC : Reportage van de finale voor de Engelse voetbalbeker betwist tussen Burnley en Tottenham Hotspurs in het Wembley-stadion te Londen — 17.00 tot 18.00 : Kom toch eens kijken : wederuitzending van het jeugdprogramma van 2 mei — 19.00 : Religieus programma — 19.30 : Echo — 20.00 : TV-nieuws — 20.30 : Dennis O'Keefe-Show : TV-familiefeuilleton (3e afl.) — 21.00 : NTS : Zaterdagavondakkoorden (Internationaal ontspanningsprogramma uit Treslong te Hillegom) — 22.00 : Hongkong (TV-politiefeuilleton) — 22.45 : Tweede nieuwsuitzending.

Alle kenners en fijnproevers van duits bier, liefhebbers van « stimmungsorkesten » vinden elkaar terug in het

DORTMUNDER THIER-BRÄU-HOF
(OBERBAYERN)
Tervuurse Vest 77 LEUVEN
Oberbayern-Leuven

U drinkt er Dortmunder THIER, de echte Dortmunder met de TWEE HERTJES !

IMMO-BEL
Bouwkoördinatie
Noordstraat 27, Brus. 1
Tel : 17.14.06
Bouwt voor alle Vlamingen
Hypoteken eerste en tweede rang
Leningen op handtekening
Postrekening 343.65

DE VOLKSUNIE WEEKBLAD

Uitgave van de v.z.w. VOLKSUNIE
REDAKTIE : Mr. F. Van der Elst, Hoofdredakteur,
Beizegemstraat 20, N.O.Heembeek (Brussel 12),
Tel. 16.28.33.

Mr D. Deconinck, S. De Lie, drs W. Jorissen, P. Martens, T. van Overstraeten, dr L. Wouters : leden.
Alle briefwisseling voor redaktie naar :
Rotatyp, Sylv. Dupuislaan 110, Brussel 7, Tel. 22.78.10

Beheer : Maurice Lemonnierlaan 82, Brussel 1, Tel. 11.82.16.
Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres.
Jaarabonnement : 200 F - Halfjaarlijks : 100 F - Driemaandelijks : 55 F
Steunabonnement : 500 F (minimum) - Losse nummers : 6 F
Abonnement buitenland : 250 F - Per luchtpost : 600 F
Alle stortingen voor het blad op postgiro 54.45.46, W. Jorissen, Brus.
Verantw. uitg. : Mr. F. Van der Elst, Beizegemstraat 20, Brussel 12.

ST-ANNEKE ACHTER DRAAD WORDT BUITEN GEPLAAGD

VERLEDEN week hebben wij een eerste bijdrage gebracht over de toestanden op St-Annastrand te Antwerpen - Linkeroever. Deze bijdrage heeft reeds heel wat stof doen opwaaien en de betrokken besturen zouden naar verluidt zeer verveeld zitten met de aktie van de Volksunie. Zo gaat het gewoonlijk waar kleine mensen zich wenden tot onze partij om onze verdediging in te roepen tegen diegenen die op de rug van diezelfde mensen omhooggekropen zijn en — eens in de kaas — feestelijk de belangen van de gewone man aan hun hielen lappen.

SPAARGELD VAN VELE KLEINE MENSEN REDDELOOS VERLOREN

Het St. Anneke achter de draad is een eigenaardig dorp. Het is, zoals wij reeds uiteengezet hebben, een verzameling van allerlei woningen in de meest verscheidene vormen en gebouwd op grond die niet aan de bewoners, maar wel aan de « Imalso », de tunnelmaatschappij, toebehoort. Dit dorp is omsloten door een draadafspanning en in het toeristisch seizoen moeten de bezoekers toegangskaarten kopen aan de loketten die aan de uitgangen geplaatst werden door de « pachter ». Een vakantiedorp dus als men wil, maar met dit verschil dat de meeste bewoners er zich vast gevestigd hebben.

■ Onder druk van de bedreiging.

Zoals wij vroeger uiteengezet hebben vond de vestiging plaats in omstandigheden en onder voorwaarden die thans in het nadeel van de betrokkenen valt. Thans moeten deze mensen verhuizen, hun woningen moeten afgebroken worden en talrijk zijn reeds de kale plekken die er op wijzen dat de uittocht begonnen is. Dat zijn de mensen die niet meer wilden standhouden, die onder druk van de bedreiging bezweken zijn en hun huisje gesloopt hebben. Dat zijn dan diegenen die de mogelijkheid zagen elders nieuwe grond te kopen en hun woning zonder te veel kleerscheuren konden verplaatsen. Afgezien daarvan brengt deze verhuis toch altijd nog grote onkosten met zich die zeker niet zullen gedekt worden door de enkele duizenden frank verhuisvergoeding die men ontvangt.

Thans blijven dus nog diegenen die niet weten waarheen en dat is de grote massa, een massa die ontmoedigd is, en de wanhoop nabij.

■ Buiten met een aalmoes.

Wij bezochten onder de velen met wie wij op de Linkeroever gesproken hebben, de woning van de 74-jarige gepensioneerde Van der Velden. De man is twee jaar geleden naar St. Annastrand gekomen om er zijn oude dag te slijten. Met de spaarcenten en de hulp van de kinderen werd een landelijk huisje gekocht dat om en bij de honderdduizend moet gekost hebben. De mensen kwamen van de buurt van de Antwerpse Suikerrui en men kan begrijpen dat zij zich op het St. Anneke als in het paradijs waanden.

« Wij hebben alzeleven in een duister straatje gewoond, geld voor een groot huis hebt ge niet en ge steekt dan hier uw spaarcenten in, ge trekt een pensioentje en ge zijt kontent » vertelde ons de man. « Nu komen ze ons hier buiten zetten en een aalmoes geven voor ons huisje ! »

De gezondheidskommissie is bij hen geweest maar het rezultaat van het onderzoek werd niet aan de betrokkenen persoonlijk medegedeeld. Er werd een algemeen besluit getroffen met het gekende rezultaat.

■ Toerisme sterft.

St. Annastrand is een gemoedelijke plaats zoals wij reeds schreven. Aan het strand, waar talrijke Sinjoren 's zondags komen zonnen (voor zover er althans zon is) leven vele uitbaters van drankgelegenheden en ontspanningslokalen van dit zondagstoerisme. Men vindt er een Lido, een Kursaal, een echte Spaanse windmolen, een openluchtzwembad enz...

Wij hebben een uitbater van een der drankgelegenheden gesproken. Vijf en twintig jaar geleden is de man met de zaak begonnen. Ze is uitgegroeid tot een bedrijf dat er zijn mag en dat kan wedijveren met vele dankgelegenheden in Antwerpen zelf. De meesten hebben van de koncessiehouder een verlenging gekregen en kunnen dus nog een tijd ter plaatse blijven, hoewel de onzekerheid blijft. Nu is er echter een maatregel van de stadsdiensten gekomen die verbod oplecht om op de zogenaamde « Plage » te baden. Het Scheldewater zou namelijk ongezond zijn. Eigenaardige maatregel als men bedenkt dat het Noordkasteel, de bekende Antwerpse badplaats die rechttegenover het St. Anneke aan de Oosterweelse Scheldeoever gelegen is, ook haar water uit dezelfde Schelde betrekt en dit rechtstreeks via een sluis !

Een stadsschepene heeft verklaard betreffende het St. Annastrand « Hier gaan we met een bulldozer over rijden » en het is dan ook niet te verwonderen dat met allerlei achterbakse middelen getracht wordt de bewoners het leven zuur te maken. Liever dan door een rechtstreeks uitdrijvingsbevel de woede van de mensen op zich te halen, tracht men met allerlei plagerijen hetzelfde rezultaat te bereiken. Wij kennen de taktiek van de Antwerpse heren. In de Antwerpse Polder werd zij op dezelfde wijze toegepast. Maar de kruik gaat zo lang te water tot ze barst !

S.D.L.

St-Anneke, schuiloord voor talrijke Yachten.

BROODROOF IN ONDERWIJS ?

HANDELSLICENTIATEN WORDEN BENADEELD

Aan de heer Larock, Minister van Nationale Opvoeding en Kultuur, werd de vraag gesteld of licentiaten in de handelswetenschappen, die in het lager en hoger middelbaar onderwijs les geven (levende talen, wiskunde) vast benoemd kunnen worden.

Het antwoord op de parlementaire vraag was dat de leerkrachten in kwestie nooit vast benoemd kunnen worden. Welnu, dit is niet billijk ! Deze mensen hebben een diploma dat hen toeliet leraar in de economische wetenschappen te worden, om van de talloze mogelijkheden in het privé-bedrijf te zwijgen.

Men heeft op hen een beroep gedaan omdat er wiskundigen, germanisten en romanisten te kort zijn en zij de aangewezen personen zijn om door de aard hunner studiën (zij hebben vier jaar Frans, Engels en Duits gestudeerd, alsmede drie jaar wiskunde en, wat de licentiaten in de finantiële wetenschappen betreft, vier jaar wiskunde, dit tekort te dekken. Van hun kant waren ze bereid in wiskunde, Frans of een Germaanse taal les te geven omdat te begeven plaatsen van leraar in economische wetenschappen weinig talrijk zijn. Door het overhevelen naar andere vakken, wordt aldus een overschot aan handelslicentiaten aangewend om een tekort aan leraars in andere vakken te bestrijden. Daardoor wordt het aantal handelslicentiaten, die zich bestemmen voor het onderwijs, tot een meer normaal getal herleid en dient er dus niet te lang gewacht om een plaats in te nemen. Deze regeling is in het belang van de regering, de licentiaten en vooral van de schoolgaande jeugd die aldus normaal onderricht krijgt

Het is dan ook volkomen onbegrijpelijk dat, volgens de verklaring van de minister zelf, deze leerkrachten geen enkele kans op vaste benoeming hebben.

De betrokkenen zullen zich terecht met bitterheid afvragen, waarom ze niet liever ekonomische wetenschappen of zedenleer waren gaan onderwijzen zodra zich ergens daartoe de kans voordeed. Daarvoor is het thans te laat ! Gedurende de jaren dat ze les gaven in wiskunde of levende talen hebben jongere handelslicentiaten stelselmatig de af en toe vrijkomende plaatsen van leraar in de ekonomische wetenschappen ingenomen.

Ze staan thans, vaak na jaren les geven, zover als bij de aanvang van hun loopbaan. Dat is de dank die zij krijgen nadat zij er hebben toe bijgedragen dat een tekort aan leerkrachten in bepaalde sektoren geen voor het onderwijs katastrofale afmetingen aannam.

Zetelfabriek Boterberg
LEDEZIJDE LEDE
Alleenverdeler :
Engel & C°
Eigen produktie
Uitgebreid gamma
Aan huis geleverd
Prospektus op verzoek
TEL. (053) 225.60
Voor leden en abonnees Volksunie :
20 % KORTING

Alles voor de kommunikant
kruisjes
ringen
uurwerken
enz...
H. De Lanhge
Groenplaats 8
Antwerpen
Tel : 32.93.81

Verantwoordelijke uitgever : Volksvertegenwoordiger D. Deconinck, Molièrelaan 323, Ukkel.

KNIP DEZE AFFICHE UIT EN HANG ZE VOOR HET RAAM.